

HOC VOLVMINE CONTÍNENTVR

Poëtæ tres egregij nunc primum in lucem editi,
Gratij, q. Augusto Principe floruit, de uenatione Lib. I.
P. Ouidij Nasonis Halieuticōn liber acephalus.
M. Aurelij Olympij Nemesiani Cynegeticōn Lib. I.
Eiusdem carmen bucolicum.
T. Calphurnij Siculi Bucolica.
Adriani Cardinalis uenatio.

ex permutatione solent, sine quæstu, & emolumento suo
ullo semper mihi numerarunt. Verū omnibus istis am-
icitiæ nos iræ & meritorū uorum erga me uinculis, qui-
bus tibi obstrictus essi d: bco, illud quoq; non minimum
sane accedit, quod cum Thursonū famlia, quæ genere,
dignitate, ac uirtutis & literarum commendatione per
orbem terrarum celeberrima existit, affinitas tibi est:
Thursonum autem beneficentia præsidio et liberalitati
multo maximam fortunarum et studiorū meorum par-
tem acceptam refero. Post Thurfones uero cum Georgij
Loxani lectissimū uiri, & Inclito Regi nostro Ferdinando à consilijs, & epistolis, atq; eiusdem consanguini-
nei mei meritis et benignitati in primis me debere agno-
scam: cum illo quoq; egregia quædā coniunctio, & fa-
miliaritas tibi intercedit. Ego uero ita apud me consti-
tui, ita q; sentio, me non modo erga eos, qui ipsi bene de
me merentur, gratum, et memore esse oportere, sed siqui
etiam illis ipsis grati acceptiq; sunt. Præter omnes ue-
ro, quæ modo à me, cur tibi debeam, enumeratæ sunt,
causas, hæc quoq; ad te obseruandū & colendum inci-
tare non mediocriter me debet, quòd cum ea sis, qua
omnes intelligunt, dignitate, ea opum affluentia, &
ubertate, ut pauci non modo in Europa, sed ubiuis etiā
gentiū tuæ conditionis homines tecū conferendi uidean-
tur: in tantis tamen fortunis, inq; summis maximarum
rerum occupationibus nunqua intermittitis studia lite-
rarum. Neque uero ipse modo libenter ac multū in his
uersari soles, sed eos etiā, qui omne in illis tempus con-
sumunt, & excellentis alicuius doctrinæ laudem alii-
quam sunt consecuti, gratia, fauore, et liberalitate pro-

sed peregrinis etiam arboribus, pomis, herbis, omniq;
cultu non Germanam modo nostram, sed quasvis
etiam externas regiones prouocare possint: & omnis
denique humanitatis genere es prosecutus. Cumq; hoc
eodem tempore propositum mihi esset, ut ex aulicis me=
lestijs in optatissimam & animo meo semper grati-
simam Italiam, ex qua fatalium temporum calam-
tate & naufragio exclusus aliquot annis abfueram,
quasi in tutissimum aliquem portum postliminio quo-
dam meo reuenterer: ubi cum ueteribus amicis, cum li-
bris scilicet & musis, in gratiam redirem: dedisti tu ul-
tro & sponte tua, nihil sane a me uel ambitus, uel ro-
gatus, honestissimo mihiq; amicissimo uiro Georgio Her-
manno consanguineo tuo id negotij, ut me procuratori-
bus tuis, qui Venetijs rationes & negotia tua tractant,
diligenter commendaret. quod cum Hermannus, qua est
humanitate & benevolentia erga me, sedulo fecisset: cum
eas literas Venetias postea ueniens procuratoribus illis
tuis reddidisse, facile intellexi, eiusmodi fuisse, ut &
studium & benevolentiam erga me praeferrerent tua,
& magno in posteru usui mihi essent, & commoditati.
Nam illi & officia, & opera mihi suam gratissi. ne &
per liberaliter detulerunt, neque minus & libenter &
prolixe, si quando opus fuit, re quoque ipsa præstiterunt:
pecunias certe, que in subsidium atque usum studio-
rum meorum cum ab optimo & de me studijs, q; meis
meritissimo principe Stanislao Tharsone episcopo Olo-
mucensi, quem, ut ipsius dignitas meretur, amplitudi-
nis, doctrinæ, uirtutis, innocentiae, & grati animi cau-
sa nonnulo, tum alioqui etiam, & a meis ad me mitti

bus, & felicissimo illo ac uere aureo et præstantissimo=rum ingenuorū fœcūdissimo seculo floruit. Eius poëtæ Ouidius in ultima de Pōto elegia meminit his uersibus.
Tityrus antiquas & erat qui paſceret herbas:

Aptaq; uenanti Gratius arma daret.
neque sane immerito in illustrium sui temporis poëta=rum catalogo Ouidius poëta sane bonus poëtæ longe omnium præstantissimo virgilio Gratius mox subiun=gendū sibi duxit: quando ille carminis maiestate, sua=uitate, & elegantia, & argumenti, quod tractat, incun=dissim gratia atq; ornatu cum quouis antiquorū poëtarum certare uideatur. Illud uero dolendum summo=pere est, quod tam lacer, & mutilatus ad nos peruenit: ut non pauca in eo uideantur desyderari. Aesander quidem ex uetusſiſmo codice, quod nobilis & cultiſſimus nostri temporis poëta Actius Syncerus Sannazarus longobardicis literis scriptū ex Gallijs secum aliquādo attulerat, q̄ potuit integre & incorrupte descripsit una cum autoribus illi coniunctis. quorum exemplar mihi cum dedit: non modo ut edendos curarem uolenti mihi permisit: uerum etiam, id ut facerem, ultro ipſe me est adhortatus: longissime ille quidem ab eorum sentētia remotus, qui ueteres eosdemq; bonos libros uel propter negligentiam, aut etiam iniuidiam interdum premunt, uel, quod iniquissimum est, pro ſuī edunt. Quorum iniuria, & peruersitate factum est, ut multi præstantes authores, qui ex ſuperiorum temporum calamitate & naufragio euaderant, non sine graui bonarum artium iactura perierint. Hos itaque tres, quos diximus, authores miſpectatissime Antoni, cum, in

apertum ut referrem, in animo mihi esset, idq; Vene-
tijs in officina, quam Aldus Manutius Romanus vir
diligentissimus, et insigniter eruditus, deq; renascen-
tibus bonarum literarum studijs preclare meritus ele-
gantissimam et nobilissimam instituit: quæ cum annis
iam aliquot certis de causis otiosa quievisset, hoc tem-
pore eam cum alijs rebus, tum uero pulcherrimis cha-
racteribus renovatam Paulus Manutius Aldi filius
moderatissimus iuuenis, et literarum studijs ac ho-
nestissimis moribus egregie ornatus, paternæq; uirtutis
et instituti haeres, et imitator instaurauit: in qua re
conficienda summi et preclarissimarum artium do-
ctrina celeberrimi et instructissimi Ioannis Baptiste
Egnati consilio, opera, et industria plurimum se fa-
tetur adiutum: Cum igitur ad editionem illam Paulus
ipse, qua est humanitate, operam mihi suam deferret,
in tuam præsertim gratiam et sub tuo nomine id feci:
ut qualemcunq; interea animi erga te mei darem si-
gnificationem: propterea quod intellexi te, si quando
a gravioribus curis et occupationibus vacuus rura et
possessiones tuas, quas amoenissimas et amplissimas
habes, animi causa inuisis, uenandi studio non parum
oblectari solere. Venationis uero laudes, ut studiu[m] in-
genius hominibus ac Regibus etiam et principibus
conuenientissimum, cum alijs plerique, ijq; summū au-
thores, tum præcipue Xenophon Socratus ille, qui ipse
de uenatione scripsit sunt persecuti. Interim benevale,
et officium hoc in te meum boni consule. venetijs,

M. D. XXXIIII. XV Cal. Febr.

Georgius Logus.

Mplexu teneræ dignatum ex amore

Dianæ

Pastorem in sylvis Endimiona ferunt.

A tque hinc matre dea genitus per latmia saxa
Gratus in solis dicitur esse locis.

D ina quidem læsi cœlans mala damna pudoris,
Nutrici hunc nymphæ credidit alma suæ

F ormosæ chariti puerum quæ eduxit, et illi
Vbera nectareo turgida rore dedit.

H ic uitam sylvis haud ulli notus in altis
Maternis egit sedulus in studijs:

A ut celeres iaculo ceruos damasq; fugaces,
Aut saeum lata cuspide stravit aprum:

H ærentem aut scopulo capream deiecit ab alto:
Sive feras canibus, seu capit ille plagis.

E t tandem lætas cecinit uenantibus artes
Auspicio matris, præsidioq; deæ.

I psa quibus matrix museum diuina leporem
Infudit largo flumine blanda charis.

H as ego multæ quidem nulli per secula uisas
In lucem rursus cœca per antra fero.

P arce dea: illæsa est casti tua fama pudoris:
Inuidia, aut rumor finxerit illa leuis.

N on ego te nudam, tua nulla ego crimna uidi.
Ne sceni: Acteon non sum ego magna dea.

Georgius Logus Petropaulo Vergerio apud Inclu-
tum Ferdinandum, Romanorum, Pannoniae,
ac Bohemiae Regem oratori Pontificio.

Ratus intactæ assiduis comes ille
g Diana,
Dum sequitur celeres per nemora al-
ta feras:

- I mpiger ignotas uenator protulit artes
venandi auspicio diua superba tuo.
A rteis diua illum, numeros comitum una Diana
Grata deæ ante alias & bene culta charis
E docuit, nomenq; dedit, cui plurima ab ore
Gratia museo tinteta lepore fluit.
R etia, pinnatas, pedicas, ligna apta parandis
Ille canit iaculis, & genera, atque modum:
E t quæ sit natura canum, quiq; usus in illis:
Atque horum soboles quo sit alenda modo.
V enatorem habitu, atq; decentibus instruit armis:
Quiq; fit his studijs, qui minus aptus equus.
I lle diu syluis uenando errauit in altis,
Venatrixi illic multum adamatus heræ.
A tq; huic, cui uomen Nemesis de nomine nymphæ,
Hærebat lateri fidus ubiq; comes,
E x Lybia longe, & Carthagine ab usq; profectus
Dura per infidi mille pericla maris.
H os ego per montes, perq; iniua lustra secutus,
Illorum has artes, munera digna, tuli.
A t tu Germanis sapiens orator in oris
Pontifice à magno Paulle ubi missus abes

Romanum ad Regem, post duros saepe labores
Et qui marte illum mille, togasq; tenent:
Dum cursu, iaculoq; feras, sylvasq; fatigat,
His noctem in studijs dum terit, atque dies:
Dum gratus iumenti ipse comes per densa uagaris
Auia, et has, illas sternis ubique feras:
Hos cape uenandi artifices: fessusq; labore,
Otia in his, sed non otia uana teras.
Haec tamen in foribus diuæ, cui talia cordi,
Ne pigeat grata scribere Paule manu.
Vergerius, Diana tuo quod sancta fauore
Hanc artem, haec nobis reddidit arma Logus:
Has tibi apri exunias torui, spumantiq; ora
Nunc quoq; fulmineo dente timenda dicat.
Tu dea, tu nostris praesens uenatibus adfis:
Effugiat nostras quo fera nulla manus.
De eodem, et Rege uenantibus.
Dum sylvas, montesq; altos, loca sola, pererrant,
Atque uagis querunt per stabula alta feras
Venator Damon, Damon et gratus Iollas,
His studijs, sed non conditione pares:
Ecce canes ramosa altum per cornua ceruum,
Cui comes horribili dente tremendus aper,
Avia per, saltusq; agitant, it clamor in auras:
Latratu ualles, et nemus omne sonat.
Ocupat, et comiti metuens tunc fidus Iollas,
Sæuitia immanis ne cadat ille feræ:
Tu ceruum Rex magne petas: mihi cura furentem
Excipere, et certa sternere cæde suem.
Imbelles alijs damæ, ceruiq; fugaces,

Hæc erit hæc manibus uictima digna meis,
R ex ait: & ualida attollens uenabula dextra,
Immanem ingenti uulnere fudit aprum.

Ad Georgium Loxanum Silesium.

L oxane, inflauit rauco cana cornua cantu
Gratus: accurrunt, impigra turba, canes:
L atratuq; auras & acuta uoce laceſſunt:
Dux'q; canum egregius Nemesianus adeſt.
R etiaq; attollunt ſocij, & uenabula latet:
Arma citi expedient: & mora nulla placet.

Q uid ceſſas, lentoq; iaces? praſepia ad alta
I ampridem ſonipes te manet, atque fremit:
F astidit'q; moras, latratuq; atria compleſt
Ille tuus uentis octor acer Hylax.
S urge age: te ſocij expectant: uenantibus illis
Nulla hedie in ſyluis tutæ futura fera eſt.

I
GRATII DE VENATIONE, SEV
KYNHETIKON LIBER.

Ona cano diuum, lætas uenantibus
arteis
d Auspicio Diana tuo. Prius omnis in
armis
Spes fuit : & nuda sylvas uirtute
mouebant

I nconsulti homines, uitæq; erat error in omni.
P oft, alia propiore uia, meliusq; profecti,
T e sociam Ratio rebus sumpsere gerendis.
H inc omne auxilium uitæ, rectusq; reluxit
O rdo: & contigas didicere ex artibus artes
P roferere. hinc demens cecidit uiolentia retro.
S ed primum auspicium deus artibus, altaq; circa
F irmamenta dedit. tum partens quisq; secutus
E xegere suas, tetigitq; industria finem.
T u trepidam bello uitam Diana ferino,
Q ua primam quærebat opem, dignata repertis
P rotegere auxilijs, orbemq; hac soluere noxa.
A sciure tuo comites sub nomine diuæ
C entum omnes nemorum, centum de fontibus omnes
N aiades, & Latij cultor qui Faunus amoeni,
M ænaliusq; puer, domatrixq; Idæa leonum
M ater, & inculto Syluanus termite gaudens.
H is ego præsidibus nostram defendere sortem
C entra mille feras & non sine carmine lusus,
C armis & arma dabo, & uenadi persequar artus.

*

*

GRATIVS D E VENAT.

A rmorum, cassesq; plagarumq; ordinar astus.

De retibus conficiendis.

P rima iubent tenui nascentem iungere filo

L imbū, & quadruplici tormento astringere limbos.

I lla operum patiens, illa usus linea longi.

T unc ipsum medio cassem quo nascitur ore,

P er senos circum usq; sinus laqueabis, ut omnem

C oncipiat tergo, si quisq; est plurimus, hostem.

E t bis uicenos spatium prætendere passus

R ete uelim, plenisq; decem consurgere nodis.

I ngrati maiora sinus impendia sument.

O ptima cyniphiae, ne quid cunctere, paludes

L ina dabunt, bonus æolia de nalle sibulle

F ætus, & aprico Thusorum stupea campo

M essis, contiguum sorbens de flumine rorem,

Q uia cultor Latij per opaca silentia Tybris

L abitur, inq; sinus magno uenit ore marinos.

A t contra nostris imbellia lina Faliscis:

H ispaniq; alio spectantur sætabes usu.

V ix operata suo sacra ad bubastia lino

V elatur sonipes æstui turba Canopi.

I pse in materia damnosus candor inertis

O stendit longe fraudem, atq; exterritur hostis.

A t pauper rigui custos Alabandicus horti

C annabias nutrit sylvas, q; commoda nostro

A rmamenta operi grauis est tutela sed illis.

T u licet hæmonios includas sentibus ursos,

T antum ne subeat uitiorum pessimus humor,

A nte caue: non est humentibus usus in armis.

N ulla fides ergo, seu preffa flumina nalle

I nter opus crassæq; modum fecere paludes:
 S iue improuisus cœlo perfuderit imber.
 I lla uel ad fluctus Helices oppande serenæ,
 V el caligineo laxanda reponito fumo.
 I circo & primas linorum tangere messes
 A nte uetant, q̄ maturis accenderit annus
 I gnibus, & claro Pleias se prompsérit ortu.
 * I mbiberit, tanto respondet longior orsu
 (Magnum opus) & tangi nisi cura uincitur impar.
 N on' ne uides, ueterum quos prodit fabula rerum
 S emudeos, illi aggeribus tentare superbis,
     * freta matres ausit tractare decorum.
 Q uam magna mercede meo sine munere sylvas
 I mpulerim. flet adhuc & porro flebit Adonim
 V icta venus, cecidit q; suis Ancæus in aruis.
 E t prædexter erat geminisq; securibus ingens
 I pse deus, cultosq; ferit Tyrinthius orbess,
 Q uem mare, quem tellus, quem præceps ianua Ditis
 O mnia tentantem, qua laus erat obuia, passi.
 H inc decus, & famæ primus patruauit honorem.
 E xige, si qua meis respondet ab artibus ergo
 G ratia, quæ uires fallat collata ferinas.

De pinnatis conficiendis.

S unt, quibus immundo decerptæ uulture plumæ
 I nstrumentum operis fuit, & non parua facultas.
 T antam inter niuei iungantur uellera cygni:
 E t satis armorum est haec clara luce coruscant,
 T erribiles species: ab uulture dirus auaro
 T urbat odor sylvas, meliusq; alterna ualet res.
 S ed q̄ clara tuis & pinguis pluma sub armis,
 T am mollis tactu & non sit creberrima nexus,

GRATIVS DE VENAT.

N e reprehensa suis properantem linea pinnis
I mplicet, atq; ipso mendosa coarguat usu.
H ic magis in cernuos ualuit dolus. ast ubi lenta
I nterdum lybico fucantur sandice pinnae,
L inteaq; extritis lucent anconibus arma:
R arum, si qua metus eludat bellua falsos.

Pedicæ.

N am fuit ex laqueis aliquis curracibus usus.
C eruino iussere magis contexere neruo.
F rans reget insidias habitu mentita ferino.
Q uid qui dentatas iligno robore clausit
V enator pedicas, cum dissimulantibus armis
S æpe habet imprudens alieni lucra laboris?
O felix, tantis quem primum industria rebus
P rodidit autorem. deus ille, an proxima diuos
M ens fuit? in cæcas aciem quæ magna tenebras
E git, ex ignarum perfudit lumine vulgus.
D ic age Pierio (fas est) Diana ministro.

Arcadium stat fama senem, quem Mænalus autor
E t lacædæmoniae primum uidisti Amyclæ
P er non assuetas metantem retia nalle,
D ercylon. Haud illo quisq; se iustior egit,
A ut fuit in terris diuîm obseruantior alter.
E rgo illum primis nemorum dea finxit in annis,
A utoremq; operi dignata inscribere magno,
I ussit adire suas ex pandere gentibus artes.

Genera iaculorum.

I lle etiam ualido primus uenabula dente
I nduit: ex proni moderatus vulneris iram,
O mine moris exceptit onus. tum stricta uerutis
D entibus

D entibus & geminas subiere hastilia furcas.
 E t quidam totos clauerunt ensibus orbes,
 N e cessaret iners in vulnere massa ferino.
 B landimenta uagæ fugies nouitatis ibidem.
 E xiquo, nimō ue nocent: sed lubricus errat
 M os, & ab expertis festinant usibus omnes:
 Q uid, Macedūm immensos libeat si dicere contos,
 Q uām longa exigui spicant hastilia dentes?
 A ut contra ut tenero districtas cortice uirgas
 P rægrauat ingenti pernix luania cultro?
 O mnia tela modi melius finxere salubres.
 Q uocirca & iaculis habilem perpendimus usum:
 N eu leue uulnus eat, neu sit breuis impetus illi,
 I psa arcu lyciaq; suas Diana pharetra
 A rmavit comites (ne tela relinquat diuæ,
 M agnum opus) & uolucres quondam fecere sagittas.

Ligna apta iaculis.

D isce agendum & ualidis delectum hastilibus omnē.
 P lurima Threicij nutritur uallibus Hebri
 C ornus, & umbrosæ Veneris per littora myrtus,
 T axi q; pinus q; altinates q; genistæ,
 E t magis in comptus opera Lutofer agrestis:
 T ermes ab eois descendet uirga Sabæus,
 M ater odorati multum pulcherrima thuris.
 I lla suos usus intractatumq; decorem,
 (sic nemorum iussere deæ) natalibus haurit
 A rbitrijs. at enim multo sunt facta labore
 C ætera, quæ syluis errant hastilia nostris.
 N unq; sponte sua procerus ad aëra termes
 E xijt, inq; ipsa curuantur stirpe genistæ.

multo

Ergo age luxuriam primo, fœtusq; nocenter,
Dextrahe: frondosas grauat indulgentia sylvas.
Post ubi proceris generosa stirpibus arbor
Se dederit, teretesq; ferent ad sydera uirgæ,
Stringe notas circum, & gemmantes exige uersu.
His si quis uitium nocitus sufficit humor,
Vlceribus fluet, & uenas durabit inertes.
In quinos sublata pedes hastilia plena
Cæde manu, dum pomiferis aduertitur annus
Frondibus, & tepidos autumnus continet imbræ.

De canibus.

Sed cur exiguis tantos in partibus orbes
Lustramur? prima illa canum non ulla per artus
Cura prior, siue indomitos uehementior hostis
Nudo marte premas, seu bellum ex arte ministres.
Mille canum patriæ, ductiq; ab origine mores
Cuiq; sua. Magna indocilis dat prælia Mædus,
Magnaq; diuersos extollit gloria Celtas.
Arma negant contra, martemq; odere Geloni,
Sed natura sagax: Perses in utroq; paratus.
Sunt qui seras alant, genus intractabilis iræ.
At contra faciles magnī lycæones armis.
Sed non hyrcanæ satis est uehementia genti
Tanta: suis petiere ultro fera semina sylvis.
Dat venus accessus, & blando fœdere iungit.
Tunc & mansuetis tuto ferus errat adulter
In stabulis, ultroq; grauis succedere Tygrim
Ausa canis, maiore tulit de sanguine fœtum.
Sed præcepis uirtus ipsa uenabitur aula.
Ille tibi & pecudum multo cum sanguine crescat:

P asce tamen quæcunq; domi sibi crimina fecit.
 E xcutiet sylua magnus pugnator adepta,
 A t fugit aduersos idem quos repperit hostes
 V mber. quanta fides, utinam, & solertia naris,
 T anta foret uirtus, & tantum uellet in armis.
 Q uid freta si Morinūm dubio refluentia ponto
 V eneris, atq; ipsos libeat penetrare Britannos?
 O quanta est merces, & quantum impendia supra,
 S i non ad speciem mentiturosq; decores
 P rotinus hæc una est catulis iactura britannis.
 A d magnum cum uenit opus, promendaq; uirtus,
 E t uocat extremo præcepis discrimine mauors:
 N on tunc egregios tantum admirere molosso,
 C um parat his uersuta suas Athamania fraudes,
 A cyrusq; Pheræq; & clandestinus Acarnan.
 S ic & Acarnanes subierunt prælia furto:
 S ic canis illa suos tacitura superuenit hostes.
 A t clangore citat quos nondum conficit apres
 A etola quecunq; canis de stirpe(malignum
 O fficium) siue illa metus conuitia rupit,
 S eu frustra nimis properat furor. & tamen illud
 N e uanum totas genus aspernere per artus.
 M irum q; celeres, & quantum nare merentur.
 T um non est uicti cui concessere labori.
 I circa uarijs miscabo gentibus usi m.
 Q uondam inconsultis mater dabit umbrica gallis
 S ensim agilem. traxere animos de patre Gelonæ
 H ircano, & uane tantum Calydonia linguae
 E xibit uitium patre emendata Molosso.
 S aliciet ex omni florem uirtute capessunt:

GRATIVS DE VENAT.

E t sequitur natura fauens. at te leue si qua
T angit opus, pauidosq; innat compellere dorcis,
A ut uersita se qui leporis uestigia parui:
P et ronios (sic fama) canes, uolucresq; sic ambros,
E t pictam macula vertraham delige falsa.
O cior affectu mentis pinnaq; cucurrit,
S ed premit inuentas, non inuentura latentes
I lla feras. quæ petronijs bene gloria constat.
Q uod si maturo pressantes gaudia lusu
D iffimulare feras, tacitiq; accedere possent:
I llis omne decus, quod nunc Metagontes habetis,
C onstaret syluis: sed uirtus irrita damno est.
A d uestram non uile genus non patria' uulgo
S parta suos, & Creta suos promittit alumnos.
S ed primum celsa lorum ceruice ferentem
G lympice te syluis egit Boeotius Hagnon,
H agnon hastilides, Hagnon, quem plurima semper
G ratia per nostros unum testabitur usus.
H ic trepidas artes & uix nouitate sedentes
V idit, qua propior patuit uia: nec sibi turbam
C ontraxit comitem, nec uasa tenentia longe.
V nus præsidium, atq; operi spes magna petit
A dsumptus Metagon, lustrat per nota ferarum
P asua, per fontes, per quas triuere latebras,
P rimæ lucis opus: tum signa uapore ferino
I ntemerata legens, si qua est qua fallitur eius
T urba loci, maiora secat spatia extera gyro.
A tq; hic egressu iam tum sine fraude reperto
I ncubuit spatij, qualis permissa lechæis
T heſſalium quadriga decus, quam gloria patrum

E xcitat, & primæ spes ambitiosa coronæ.
 S ed nequa ex numero redeat iactura fauore,
 L ex dicta officijs, neu uoce lacesseret hostem,
 N e'ue leuem prædam, aut propioris pignora lucri
 A mplexus, primos ne quicq; offenderet actus.
 I am uero impensum melior fortuna laborem
 C um sequitur, iuxtaq; domus quæsita ferarum
 V t sciat, occultos & signis arguat hostes;
 A ut effecta leui testatur gaudia cauda,
 A ut ipsa infodiens uncis uestigia plantis
 M andit humum, celsas' ue adprensat naribus aures.
 E t tamen ut ne prima fauentem pignora fallant
 C irca omnem aspremis * medius qua clauditur orbis
 F erre pedem, accessusq; abitusq; notasse ferarum,
 A dmonet. & si forte loci spes prima fecellit,
 (R arum opus) incubuit spatij ad prospera siser,
 I ntacto repetens prima ad uestigia gyro.
 E rgo ubi plena suo rediit uictoria fine,
 I n partem præde ueniat comes, & sua naris
 P ræma. sic operi iuinet in seruisse benigno.
 H oc ingens meritum est, hæc ultima palma trophæi,
 H agnon magne tibi diuīm concessa fauore.
 E rgo semper eris dum carmina, dumq; manebunt
 S yluarum dotes, atq; arma Diana terris.
 H ic & semi feram Thoum de sanguine prolem
 F inxit. non alio maior sua pectore uirtus.
 S eu morit uoces, seu nudi ad pignora Martis,
 T hoes commissos (clarissima fama) leones
 E t subiere astu, & paruis domuere lacertis.
 N am genus exiguum, & pudeat q; in forme fateri.

GRATIVS DE VENAT.

Canum fœtus.

Vulpina species tamen huc exacta uoluntas.
At non est a'ius quem tanta ad munia fœtus
Exercere u. lis, aut te tua culpa reuellat
Inter opus, quo sera erit prudentia damno.
Unge pares ergo, & maiorum pignore signa
Æturam, prodam'q; tibi metagenta parentes,
Qui tenuere sua pecus hoc immane iumenta.
Et primum expertos animi, que gratia prima est,
In uenerem iungunt: tum fortis cura secundæ
Ne renuat species, aut quæ detrectet honorem.
Sint celsi uultus, sint hirtæ frontibus aures,
Os magnum, & patulis agitatos morsibus ignes
Spirant, astricti suagingant ilia uentris "
Cauda breuis longum'q; latus, discretaq; collo
Æfaries non pexa numis, non frigoris illa
Impatiens: ualidis tum surgit pectus ab armis,
Quod magnos capiat motus, magnis'q; superfit.
Effuge qui lata pandit uestigia planta,
Mollis in officio. sicut ego dura lacertis
Curra uelim, & solidos haec in certamina calces.
Sed frustra longus properat labor, abdita si non
Altas in latebras uniq; inclusa marito
Æmna, nec patitur ueneris sub tempore magnos
Illa, neq; emeritæ seruat fastigia laudis.
Prum complexus, dulcissima prima uoluptas.
Hunc ueneri dedit impatiens natura furorem.
Si tenuit cunctos, & mater adultera non est,
Dare quietem grauidæ solitos'q; remitte labores.
Vix oneri super illa suo: tum deinde monebo,

- N e matrem indocilis natorum turba fatiget,
 P ercensere notis, iamq; inde excernere paruos.
 S igna dabunt ipse teneris uix artibus hæret
 I lle tuos olim non defecturus honores.
 I amq; illum impatiens æquæ uehementia sortis
 E xtulit: affectat materna regna sub aluo.
 L ibera tota tenet * ea * tergo liber aperto,
 D um tepida indulget terris clementia mundi.
 V erum ubi caurino per strinxit frigore uester,
 I re placet, turbaq; potens operitur inertis.
 I llius ē manibus uires sit cur a futuras
 P erpensare: leuis deducet pondere fratres:
 N ec me pignoribus nec te mea carmina fallent.
 P rotinus & cultus alios, & debita fætæ
 B landimenta feres, curaq; se quere merentem.
 I lla perinde suos ut erit delacta minores   ..
 A clongam præstabit opem tum deniq; fætu
 C um desunt operi fregitq; industria matres,
 T ranseat in catulos omnis tutela relictos.
 L acie nouam pubem facilisq; tuebere mazas:
 N ec luxus alios auidæq; impendia uitæ
 N oscant. hæc magno redit indulgentia damno.
 » N ec murum: humanos non est magis altera sensus.   circulus.
 » T ollit se ratio, & uitijis adeuntibus obstat.
 » H æc illa est, pharios quæ fregit noxia reges,
 » D um seruata cuius potant Mareotica gemmæ,
 » N ardiferunq; metunt Gangem, uitijisq; ministrant.
 » S ic & Achemenio cecidisti Lydia Cyro,
 » A t qui diues eras fluminalibus aurea uenis,
 » S ciliat ad summam ne quid restaret habendum.

GRATIVS DE VENAT.

» T u quoq; luxuriæ fictas dum colligis artes,
» E t sequeris demens alienam Græcia culpam,
» O quantum & quotiens decoris frustrata paterni.
» A t qualis nostris q̄ simplex mensa Camillis:
» Q ui tibi cultus erat post tot Serrane triumphos?
» E rgo illi ex habitu uirtutisq; indole prisca,
» I mposuere orbi Romam caput: actaq; ab illis
» A d cœlum Virtus, summosq; tetendit honores,
» S alicet exquis magna sub imagine rebus.
P rospicies, quæ sit ratio, & quo fine regenda.
I d arco imperium catulis, unusq; magister
A dditur ille dapes pœnamq; operamq; ministrans
T emperet: hunc spectet sylvas domitura iumentus.
N ec uile arbitrium est. cuicunq; hæc regna dicantur,
I lle tibi egregia iuuenis de pube legendus,
V trunq; & prudens & sumptis impiger armis.
Q uod nisi & accessus & agendi tempora belli
N ouerit, & socios tutabitur hoste minores:
A ut cedent, aut illa tamen uictoria damno est.
E rgo in opus uigila, factusq; ades omnibus armis.
A rma acuere uiam tegat imas fascia suras;
* is inulina suis & tergore fuluo,
* caudq; e' macle galeri,
I ma toletano præcinctant ilia cultro,
T erribilemq; manu uibrata falarica dextra
D et sonitum, & curua rumpant noua persia falce.
Canum remedia.
H actua militia est. quin & mauortia bello
V ulnera & errantes per tot diuortia morbos,
C ausasq; affictusq; canum tua cura tueri est.

Cum vultus

S tat fatum supra, totumq; audiissimus orcus
 P ascitur, et nigris orbem circunsonat alis.
 S cilicet ad magnum maior ducenda laborem
 C ura, nec expertos fallet deus. hinc quoq; nosse
 E st aliud quod præstet opus placabile numen.
 N ec longe auxilium, licet alti uulneris ora
 A bstiterint, utroq; cadant cum sanguine fibrae.
 I nde rape ex ipso qui uulnus fecerit hoste
 V irosam eluiem, laceriq; per ulceris ora
 S parge manu, uenas dum fucus comprimat acer.
 M ortis enim patuere uiae. tum pura monebo
 C ircum labra sequi, tenuiqt; includere filo.
 A t si pernices augusto pascatur ore,
 C ontra pande uiam, fallenterq; argue causas.
 M orborum in uitio facilis medicina recenti.
 S ed tactu impositis mulcent pecuaria palmis,
 (I d satis) aut nigræ circum picis unguine signant:
 Q uod si districto leuis est in uulnere noxa,
 I pse habet auxilium ualidae natale saliuæ.
 I lla grauis labes, et curez altior illis
 C um uitium causæ totis egere latentes
 C orporibus, seraq; aperitur noxia summa.
 I nde emissâ lues, et per contagia morbus
 V enere in uulnus, iussidq; exterritus ingens
 A equali sub labe ruit: nec uiribus ullis
 A ut merito uenia est, aut spes exire precanti.
 Q uod siue a` stygia letum Proserpina nocte
 E xtulit, et furtis commissam ulciscitur iram,
 S eu uitium ex alto, spiratq; uaporibus æther
 P estiferis, seu terra suos popularunt honores:

GRATIVS DE VENAT.

F ontem auerte mali. trans altas ducere ualles
A dmoneo: latumq; fuga superabitis amnem.
H oc primum effugium leti. tunc ficta ualebunt
A uxilia, & nostra quidam redditurus ab arte.
S ed uarij motus, nec in omnibus una potestas.
D isce uices, & quæ tutela est proxima, tenta.
P lurima per catulos rabies inuictaq; tardis
P ræcipiat letale malum. sic tutius ergo
A nteire auxilijs, & primas uincere causas.
N anq; subit nodis qua lingua tenacibus hæret,
(vermiculum dixerat) mala, atq; incondita pestis.
I lle ubi salsa siti præcepit uiscera longa,
A estuos uibrant accensi febribus ignes,
M oliturq; fugas, & sedem spernit amaram. mata
S cilicet hoc motu stimulisq; potentibus acti
I n furias uertere canes. ergo insita ferro
I am teneris elementa mali causasq; recidunt.
N ec longa in facto medicina est ulcere. purum
S parge salem, & tenui perinulce uulnus oliuo,
A nte relata suas q; nox bene compleat umbras.
E ce aderit, factiq; oblitus uulneris, ultro
B landitur mensis, cereremq; efflagitat ore.
Q uid, priscas artes, inuentaq; simplicis anni
S i referam? non illa metus solatia falsi
T am longam traxere fidem. collaribus ergo
S unt qui lucifugæ cristas inducere Mælis
I ussere, aut sacris confertæ monilia conchis,
E t uiuum lapidem & arca melitesia nocteunt
C oralia, & magicis adiutas cæntibus herbas.
A c sic offectus oculisq; uenena maligni

- Vicit, tutela pax impetrata deorum.
 At si deformi lacerum dulcedine corpus
 Persequitur scabies, longuia pessima leti:
 In primo accessu tristis medicina, sed una
 Pernicies redimenda anima, quæ prima sequac*i*
 Parva malo est, ne dira trahant contagia vulg*is*.
 Quod si dat spatium clemens et promouet ortu
 Morbus, disce vias, et, qua finit, artibus exi.
 Tunc et odorato medicata bitumina uiro
 Imponasque pices, immundaque unguen amurca*e*.
 Misericordia summatam complectitur ignis in unam.
 Inde lauant agros, est ira coercita morbi
 Laxatusque vigor, quæ te natura timentem
 Diffirat, et pluvias et Cauri frigora uitent
 Sic magis ut nudis incumbunt uallibus astus
 Avento clarique facies ad solu, ut omne
 Exudent uitium subeatque latentibus ultro
 Quæ facta est medicina uadis, nec non tamen illum
 Pumosi catulos mergentem littoris aestu
 Respicit, et facilis pœan adiunxit in artes.
 Rerum prudens quantum experientia vulgo
 Materiem largita boni, si uincere current
 Desidiam, et gratos agitando prendere fines.
 Est in Trinacria specus ingens rupe, cuiusque
 Mirorum redditus, circum atræ moenia sylue
 Alta preuent, ruptaque ambustis fauibus amnes.
 Vulcano condicta domus, quam subter eunt
 Stagna sedent uenis, oleaque madentia uiuo.
 Huc defecta mala uidi pecuaria tabe
 Sepe trahi, uictosque malo grauiore magistros.

GRATIVS DE VEN AT.

T e primum vulcane, loci pacemq; precamur
I ncola sancte tua, des ipfis ultima rebus
A uxilia: &, meriti si nulla est noxia tanti,
T ot miserere animas, liceatq; attingere fontes
S anche tuos. ter quisq; uocantes pinguia libant
T hora foco: struitur ramis felicibus ara.
H ic dictu mirum atq; alias ignobile monstrum
A duersis specubus, ruptoq; e pectore montis
V enit, ouans austris & multo flumine flammæ.
E mcat ipse, manu rammum pallente sacerdos
T ermiteum quatiens: procul hinc extorribus ire
E dico præsente deo, præsentibus aris,
Q uen scelus aut manibus sumptu, aut in pectore mo-
I nclamat. cecidere animi trepidatia membra (tu est,
O quisquis misero fas unq; in supplice fregit,
Q ui pretio fratrum, meliorisq; ausus amci
S ollicitare caput, patrios ue laceffere diuos,
I llum agat infandæ comes hac audacia culpe.
D isbet, commissa quantum deus ulti in ira
P one sequens ualeat: sed cui bona pectore mens est,
O bsequiturq; deo, deus illam molliter aram
L ambit, & ipse suos ubi contigit ignis honores,
D es fugit ab sacriss, rursumq; reconditur antro.
H uic fas auxilium & vulcania tangere dona.
• H æc mora si medias exedit noxia fibras,
H is laue præsidij adfecta q; corpora mulce
R egnantem excutiens morbum. deus autor, & ipsa
A rtem aluit natura suam quæ robore pestis
A crior aut leto propior uia, sed tamen illi
H inc uenit auxilium ualida uehementius ira.

Q uod primam si fallet opem dimissa facultas,
 A t tu præcipitem, qua spes est proxima, labem
 A dgedere. in subito subita est medicina tumultu.
 S tringendæ nares, scindenda ligamina ferro
 A rmorum, geminâq; crux ducendus ab aure.
 H inc uitum, hinc illa est avidæ uehementia pesti.
 I lluc auxilijs fessum solabere corpus:
 S ubsiduasq; fraces, diffusaq; massica prisca
 S parge cido. liber tenet e pectore curas
 E xigit: est morbo liber medicina furenti.
 Q uid dicam tussis, quid moesti damna ueterni,
 A ut incuratæ siqua est tutela podagræ?
 M ille tenent pestes: curaq; potentia maior.
 M itte age: non opibus tanta est fiducia nostris.
 M itte, animæ ex alto ducendum numen olympos,
 S upplicibusq; uocanda sacris tutela deorum.
 I dcirco aerij molimur compita lucis,
 S picatasq; faces sacrum ad nemora alta Diana
 S istimus, & solito catuli uelantur honore,
 I psaq; per flores medio in discrimine luci
 S trauere arma, sacris & pace uacantia festa.
 T um cadus, & uiridi sumantia liba feretro
 P ræueniunt, tenerâq; extrudens cornua fronte
 H ædus, & ad ramos etiamnum hærentia poma
 L ustralis de more sacri, quo totæ iumentus
 L ustraturq; deæ proq; anno reddet honorem.
 E rgo impetrato respondet multa fauore
 A d partes qua poscis opem, seu uincere sylvas,
 S eu tibi fatorum labes exire, minasq;
 C ura prior, tua magna fides tutelaq; virgo.

GRATIVS DE VENAT.

De equis.

R estat equos finire notis, quos arma Diana
A dmittant. non omne meas genus audet in artes.
E st uitum ex animo sunt quos imbellia fallant
C orpora: praeueniens quondam est incōmoda uirtus.
C onsole, Penei qualis perfunditur amne
T hessalus, aut patriæ quem confexere Mycænæ,
G laucū, nempe ingens nempe ardua fundet in auras
C rura. quis elæas potior lustrauit barenas?
N e tamen hoc attingat opus, iactantior illi
V irtus, q̄ sylvas durumq; lacessere martem.
N ec saeuos miratur equos terrena Syene.
S cilicet & Parthis inter sua mollia rura
M ansit honor, ueniat Caudini saxa T aburni
G arganum' ue trucem aut ligurinas desuper alpes.
A nte opus excussis cadet unguibus: & tamen illi
E st animus, fingetq; meas se iussus in artes.
S ed iuxta uitum posuit deus. at tibi contra
C allæcis lustratur equis scruposa Pyrene.
N on tamen hispano martem tentare minacem
A usim. muribij uix ora tenacia ferro
C oncedunt, aut tota leui Nasamon *
F ingit equos Pisis Numidæ soluer *
A udax & patiens operum genus. ille uigebit
C entum actus spatijs, atq; eluctabitur iram.
* Nec magni cultus, steriliq; quodcunq; remisit
T erra sui, tenuesq; sitis producere riui.
S ic & Strimonio facilis tutela bisaltæ.
P offent Aetnaeas utinam se ferre per artes,
Q ui ludus siculis. quid tum si turpia colla

luctabit

A ut tenuis dorso curvatur spina? per illos
 C antatus grajs Agragis, uicta? q; fragosum
 H ebroden liquere feræ. o quantus in armis
 I lle meis, cuius dociles pecuaria fœtus
 S ufficiens, quers Chaonias contendere contra
 A usit, uix merita quas signat Achaia palma;
 S padices, uix pellæi uoluere cerauni
 E t tibi deuotæ magnum pecuaria Cyrræ,
 P hæbe decus, nostras agere in sacraria tensas.
 V enanti melius pugnat color, optima nigri
 * ra illi badiosq; legunt *

E t quorum fessas imitantur terga fauillas
 * ntim Italiae, sic dū uoluere parentes
 * & terras omni præcepimus usu.
 * illustrat prata *

N onnulla erosa penitus legi non potuerunt. Hæc de=scripta sunt ex codice Longobardicis literis scripto.

P. OVIDII NASONIS
HALIEVTICA.

大
★

*C*apit mundus legē, dedit arma per omnes,
*A*dmonuitq; sui uitulus sic nāq; munā
*Q*ui nōdū gerit in tenera iā cornua fronte,

sic damae fugiunt. pugnant uirtute leones,

Et morsu canis, & caudæ sic scorpius ictu:

C oncussisq; leuis pinnis sic euolat ales.

● *m̄nibus ignotae mortis timor, omnibus hostem*

P ræsidiumq; datum sentire, & noscere teli

v. imq; modumq; sui. sic ex Scarus arte sub undis

s' in

Decidit, assumptamq; dolo tandem paucet escam:

Non audet radijs obnixa occurrere fronte,

A uersus crebro ueniens sub uerbere caudæ,

Laxans subsequitur, tutumq; evadit in æquor.

*Quin etiam si forte aliquis dampus naturet

*M*itis luctantem scarus hunc in uimine uidit

A uersi caudam morsu tenet atq; *

* nato quem texit'q; resultat *

s epia tarda fugae, tenui cum forte sub unda

De prena est, iamiamq; manus timet illa rapaces,

Inſiciens æquor nigrum uomit illa cruentem,

A uertitq; uices, oculos frustrata sequentes.

Clausus rete lupus quis immanis & ace

*Dimotis cuncta submissus sedet arms in

E mcit, atq; dolos saltu diludit inultus.

Et murena ferox teretis sibi conscientia terg

Ad laxata magis convexa foramina reticula

as written in the , ,

HALIEVTICON

Tandem per multos euadit lubrica flexus,
Exemplōq; noet, cunctis interuenit una.
At contra scopulis crinali corpore segnus
Polyphus hæret, & hac eludit retia fraude,
Et sub lege loci sumit mutatq; colorem,
Semper ei similis quem contigit. atq; ubi prædam
Pendentem retis auditus rapit, hic quoq; fallit
Elato calamo, cum demum emersus in auris
Brachia dissoluti, populatumq; expuit haruum.
At mugil cauda pendente cuperberat escam,
Excessimq; legit, lupus acri concitus ira,
Discursu fertur nario, fluctusq; ferentes
Prosequitur, quassatq; caput, dum vulnere sœnus
Laxato cadat hamus, & ora patentia linquat
Nec proprias uires nescit murena nocendi;
Auxilioq; sibi, morsu nec eo minus acri
Deficit, aut animos ponit captiva minacess.
Anthias his tergo, quæ non uidet, utitur armis
Vim spinae nouitq; suæ, uersoq; supinus
Corpore lina secat fixumq; intercipit hamum.
Cætera quæ densas habitant animalia sylvas,
Aut uani quatunt semper lymphata timores,
Aut trahit in præceps non sana ferocia mentis.
Ipsa sequi natura mouet, uel communis ire.
Impiger & telo uenantum sternere pergit
Agnina, & aduersis infert sua pectora telis.
Quoq; uenit, fidens magis, & sublatior ardet,
Concussitq; toros, & uiribus addidit iram:
Prodit, atq; suo properat sibi robore letum.
Fædus lucanus prouoluit ursus ab amnis,

Quid nisi pondus iners, stolidæq; ferocia mentis?
 Actus aper setis iram denuntiat hirtis:
 Erruit, oppositi nutens in vulnera ferri,
 Pressus et emiso moritur per viscera telo.
 Altera pars fidens pedibus, dat terga sequenti,
 Vt pauci lepores, ut fulvo tergere damæ
 Et capto fugiens ceruns sine fine timore.
 Ipsa sequi natura docet, uel communus ire.
 Hic generosus honos, et gloria maior equorum,
 Nam capiunt animis palmam, gaudentq; triumpho,
 Seu septem spatijs circa meruere coronam,
 Non ne uides uictor quanto sublimus altum
 Attollat caput, et vulgi se uenditet auræ?
 Celsa' ue cum cœso decoratur terga leone
 Quam tumidus, quantoq; uenit spectabilis artu
 *Compescatq; solum generoso concita pulsus
 Vngula sub spolijs grauiter redeuntis opimis.
 Quæ laus prima canum, quibus est audacia præcepis,
 Venandiq; sagax uirtus, uiresq; sequendi.
 Quæ nunc elatis rimantur naribus auræ,
 Et nunc demissæ querunt uestigia rostro,
 Et produnt clamore feram: dominumq; vocando,
 Increpitant. quem si collatis effugit armis:
 Nsequitur tumulosq; canis, camposq; per omnes.
 Noster in arte labor positus, spes omnis in illa.
 Nec tamen in medias pelagi te pergere sedes
 Ad moneam, uastriq; maris tentare profundum.
 Inter utrumq; loci melius moderabere finem.
 Spera num saxis loca sint: nam talia lento
 Eponscunt calamos: at purum retia littus.

HALIEVTICON

- N um mons horrentes demittat celsior umbras
I n mare: nam uarie quidam fuguntq; petuntq;
N um uada subnatis imo uiridentur ab herbis
*
- O blectetq; moras, & molli seruiat algæ.
D escripsit sedes marias natura profundi:
N ec cunctos una uoluit consistere pisces.
N am gaudent pelago, quales Scombriq; Bonesq;
H ippuri celeres, & nigro tergore Milui,
E t pretiosus Helops nostris incognitus undis,
A c durus Xiphias, ictu non mutior ensis,
E t pauidi magno fugientes agmine tunni.
P arua echeneis adest, murū, mora pupibus ingens:
T uq; comes ratium, tractiq; per aequora sulca
Q ui semper spumas sequeris pompile nitentes,
C ercyrosq; ferox scopulorum fine moratus,
C antharus ingratus succo, tum concolor illi
O rphas, coeruleaq; rubens Erythinus in unda,
I nsignis Sargusq; notis, insignis & alis,
E t superaurata Sparulus ceruice resfulgens,
E t rutilus pagur, & fului synodentes, & ex se
C onciiens Channe gemino fraudata parente.
T um uiridis squamis paruo saxatilis ore,
E t rarus faber, & pictæ Mormyres, & auri
C hrysophrys imitata decus, tum corporis umbræ
L iuentis rapidiq; lupi, Percæq;, Tragiq;
Q uin laude insignis caude Melanurus, & ardens
A uratis mirena notis, Merulæq; uirentes,
I mmunitisq; suæ conger per uulnera gentis,
E t capitis duro nocturnus scorpius ictu,

A cunq; aestuo conspectus sydere Glaucus.

A t contra herboſa piſces laxantur harena,

V t Scarus, et paſtas ſolus qui ruminat eſcas.

* Fœcundumq; genus Menærelamrosq; ſmarisq; maras, clamiroſq;

A tq; immunda Chromis, merito uiliffima ſalpa

A tq; auium dulces nidos imitata ſub undis

E t squalus tenui ſuffuſus ſanguine nullus

F ulgentes ſole et candore, et concolor illis

P aſſer, et adriaci murandus littore Rhombus,

T unc epodes latum molles tergore Ranæ.

E xtremi paſ.

*

*

L ubricus et ſpina noxius non genius ulla,

E t nigrum niveo portans in corpore uirus,

*

L olligo, duriq; fues, firmosaq; ceſſ*

E t tam deformi non dignus nomine aſellus,

T uq; peregrinis Acipenser nobilis undis.

*

Deerant non admodum multa in eo exemplari conſumpta penitus uetusſtate.

Pl. L. XXXII, c. ultimo.

His adiiciemus apud Ouidiu posita nomina, quæ apud neminem aliū reperiuntur, ſed fortassis in ponto naſcuntur, ubi id uolumen ſupremis ſuis timoribus inchoauit. Idē L. xxxii, c. ſecundo. Mihi uidetur mira et quæ Ouidius prodidit piſciūm ingema in eo uolumine, quod halienticon inſcribitur.

M. AVRELII OLYMPJI NEMESIA-
NI, POETAE CARTHAGINIEN-
SIS CYNEGETICON[^] LIBER.

Enandi cano mille uias: hilares^{q;} labores,
u Discursus^{q;} citos, securi prælia ruris,
P adimus. Aonio iā nūc mihi pectus ab œstro
A estuat. Ingentes Helicon iubet ire per agros:
C astalius^{q;} mihi noua pocula fontis alumno
I ngerit, & late campos metatur apertos:
I mponit^{q;} iugum uati, retinet^{q;} corymbis
I mplicitum, ducit^{q;} per uia, qua sola nunq[^]
T rita rotis. innat aurato procedere curru,
Et parere deo: uirides en ire per herbas
I mperat: intacto premissus uestigia musco.
O buia Calliope facies insistere prato
C omplacito, rudibus qua luceat orbita fulcis.
N am quis non Nioben numeroſo funere mœſtam
I am cecinit? quis non Semelen, ignem^{q;} iurgalem
L etalem^{q;} simul nouit de pellicis astu?
Q uis magno recreata tacet cunabula Baccho?
V t pater omnipotens maternos reddere menses
D ignatus, iusti complerit tempora partus?
S unt qui sacrilego rorantes sanguine thyrsos
(N ota nimis) dixisse uelint, qui umcula Dirces,
P isæi^{q;} tori legem, Danai^{q;} cruentum
I mperium, sponsas^{q;} truces sub foedere primo.
* Et quis cursus se ostendat tramite noto
D ulcia funeris mutantes gaudia tædis.
B iblidos indictum nulli ſcelus. impia Myrræ

C onnubia, & saeo violatum crimine patrem
 N ouimus: utq; Arabum fugiens cum carperet arua,
 I uit in arboreas frondes, animamq; uirentem.
 S unt qui squamosi referant fera sibila Cadmi,
 S tellatumq; oculis custodem uirginis ius,
 H erculeosq; uelint semper numerare labores,
 M iratumq; rudes se tollere Therea pinnas
 P ost epulas Philomela tuas sunt ardua mundi
 Q ui male tentantem curru Phaëtonta loquantur,
 E xtinctasq; canant e misso fulmine flamas,
 F umantemq; Padum, cycnum, plumamq; senilem,
 E t flentes semper germani funere sylvas.
 T antalidum casus, & sparsas sanguine mensas,
 C ondentemq; caput uisis Titana Mycaenis,
 H orrendasq; uices generis dixerit prioris.
 C olchidos iratae sacris imbuta uenenis
 M unera non canimus, pulchræq; ingentia Clauces.
 N on crinem Nisi, non saeuæ pocula Circæs
 N ec nocturna pie furantem busta sororem.
 H ac iam magnorum præcepit copia uatum:
 O mnis & antiqui uulgata est fabula seclis.
 N os saltus, uiridesq; plagas, camposq; patentes
 S crutamur, totisq; citi discurrimus aruis:
 E t uarias cupimus facili cane sumere prædas.
 N os timidos lepores, imbellies figere damas,
 A udacesq; lupos, uulpem captare dolosam
 Gaudemus. nos flumineas errare per umbras
 M alimus, & placidis Icneumona quærere ripis
 I nter arundineas segetes, felemq; minacem
 A rboris in trunko longis præfigere telis,

C Y N E G E T I C O N

- I mplicitumq; sinu spinoſi corporis Erem
F erre domum: taliq; placet dare linteal curae:
D um non magna ratis uicinis sueta moueri
L ittoribus, tutosq; ſinuſ percurrere remis,
N unc primum dat uela notis, portusq; fideles
L inquit, & hadriacas audet tentare procellas.
M ox ueſtros meliore lyra memorare triumphos .
A cingit, diuī fortissima pignora Cari,
A tq; etiam nostrum geminis ſub finibus orbis
L ittuſ, & edomitas fraterno numine gentes
Q uæ Rhenum Tygrimq; bibunt, Arariq; remotum
P rimapium, Niliq; bibunt ab origine fontem.
N ec taceam primum quæ nuper bella ſub arcto
F elici Carine manu conſeceris, ipſo
P ene prior genitore deo: utq; intima frater
P erfidos, & ueteres Babylonos ceperit arces, babylom⁹
V itus Romulei uiolata cacumina regni.
I mbelleſemq; fugam referam, clauſasq; pharetras
P arthorum, laxosq; arcus, & ſpicula nulla.
H ae nobis noſtræ libabunt carmina Muſæ,
C um primum uultus ſacros, bona numina terræ,
C ontigerit uidiffe mihi. iam gaudia nota
T emporis impatiens ſenſus, ſp̄etorq; morarum
P ræſumit: videorq; mihi iam cernere fratrum
A ugustos habitus, Romam, clarumq; ſenatum
E t fidos ad bella duces, & milite multo
A gmina, quis fortes animat deuotio mentes.
A urea purpureo longe radiantia uelo
S igna miuant, ſinuatq; truces leuis aura dracones.
T u modo quæ ſaltus placidos, ſylviasq; pererratas

L atonæ Phœbe magnum decus, eia age suetos
 S ume habitus, arcumq; manu: pictamq; pharetram
 S uspende ex humeris: sint, aurea tela, sagittæ:
 C andida puniceis aptentur crura cothurnis,
 S it chlamys aurato multum subtegmine lusa,
 C orrugetq; sinus gemmatis baltheus arctet
 N exibus: implicitos cohibe diadematæ crines.
 T ecum Naiades faciles, viridiq; iumenta
 P ubetes Dryades, nymphæq; unde amnibus humor
 A dsint, et docilis debeat oreadas Echo.
 D uc age diua tuum frondosa per avia natem.
 T e sequimur: tu pande domos, et lustra ferarum:
 H inc igitur mecum quisquis percussus amore
 V enandi, damnas lites, audiosq; tumultus,
 C uiuersq; fugis strepitus, belliq; fragores,
 N ec prædas auido sectaris gurgite ponti.
 P rincipio tibi cura canum non segnis ab anno
 I ncipiat primo, cum sanus temporis author
 P andit in octiduum bissextis mensibus ænum.
 E lige tunc cursu facilem, facilemq; recursu
 S eu Lacedæmonio natam, seu rure molosso
 N on humili de gente canem. sit cruribus altis,
 S it rigidis, multamq; gerat sub pectore lato.
 C ostarum sub fine decenter prona carinam,
 Q uæ sensim rursus sicta se colligat aluo,
 R enibus ampla satis validis, diductaq; coxas,
 C uiq; nimis molles fluitent in cursibus aures.
 H uic parilem submette marem, sic omnia magnum.
 D um superant uires, dum læto flore iumentus,
 C orporis et uenis primæui sanguis abundat.

C Y N E G E T I C O N

N ang; graues morbi subeunt, segnisq; senectus:
I nvalidamq; dabunt non firmo robore prolem.
S ed diuersa magis foetura conuenit etas.

*e q
nit* **T** u bis uicenis plenum iam mensibus acrem
In uenerem permitte marem. sit fœmina binos b

libero **Q**uae tulerit soles. hæc optima cura iugandis. 3

J- **S**ed non spartanos tantum, tantum ue molossoſ

P ascendum catulos: diuīsa Britannia mittit

Velociſ, noſtriq; orbis uenatibus aptos.

Nec tibi pannonicæ stirpis temnatur origo,

Nec quorum proles de ſanguine manat libero.

Quin etiam ſiccae Libyes in finibus acres

Gignuntur catuli, quorum non ſpreueri uifum.

Mox cum ſe bina formarit lampade Phœbe,

Ex quo paſſa marem genitalia uiscera turgent,

Fœundos aperit partus matura grauedo

Continuo, largaq; uides ſtrepere omnia prole.

Sed quis audiſ primos contemnere partus

Malueris, mox non omnes nutritre minores.

Nam tibi ſi placitum populosos paſcere foetus:

Iam macie tenues, ſuciq; uidebis imanes,

Pugnantesq; diu quis nam prior ubera lambat

Difrahere inuallidam lassato uiscere matrem.

Sin uero hæc cura eſt, melior' ne forte necetur,

Abdatur ue domo, catulosq; probare uoluntas,

Quers nondum gressus ſtabiles, neq; lumna paſſa

Luciferum uidere iubar, que prodidit uifus

Percepice, & intrepidus ſpectatis adnue dictis.

Pondere nam catuli poteris perpendere uires,

Corporibusq; leues grauibus prænoscere cursu.

Q uin ex flammato ducatur linea longe
 C ircuitu, signetq; habilem vapor igneus orbem.
 I mpune in medio possis consistere circa.
 H uc omnes catuli, huc indiscreta feratur
 T urba. dabit mater partus examine honestos
 I udicio natos seruans, trepidoq; periculo.
 N am postq; conclusa uidet sua germina flammis,
 C ontinuo saltu transcedens feruida Zonæ
 V incla, rapit rictu primum, portatq; cubili,
 M ox alium, mox deinde alium. sic conscientia mater
 S egregit egregiam sobolem uirtutis amore.
 H os igitur genitrice simul, iam uere sereno,
 M olli pascere sero passim. nam lactis abundans
 T empus adest, albent plenis ex ouilia multæris.
 I nterdumq; cibo cererem cum lacte ministra.
 F ortibus ut sucis teneras complere medullas
 P ossint, ex ualidas iam tunc promittere vires.
 S ed postq; Phœbus candentem feruidus axem
 C ontigerit. tardasq; uias, cancriq; morantis
 S idus init, tunc consuetam minuisse saginam
 P rofuerit, tenuesq; magis retinere cibatus.
 N ec grauis articulos deprauet pondere molles.
 N am cum membrorum nexus, nodosq; relaxant,
 I nfirmosq; pedes, ex crura natantia ponunt,
 T unc etiam niuers armantur dentibus ora.
 S ed neq; conclusos teneas, neq; uincula collo
 I mpatiens circundederis, noceasq; futuris
 C ursibus imprudens. catulis nam sepe remotis,
 A ut uexare trabes, laceras aut pandere ualvas
 M ens erit, ex teneros torquent conatibus artus,

C Y N E G E T I C O ^ N

O btundunt' ue nouos adroso robore dentes,
A ut teneros duris impingunt postibus unques.
M ox cum iam ualidis insistere cruribus etas
P affa quater binos uoluens ab origine menses,
I nlesis catulos spectaueris undiq; membris,
T unc rurus miscere sero cerealia dona
C enueniet, forte m^q; dari de frugibus escam.
L ibera tunc primum consuecant colla ligari,
C oncordes & ferre gradus, clausi^q; teneri.
I am cum bis denos Phœbe reparauerit ortus;
I ncipe non longo catulos producere cursu,
S ed paruae nullis spatio, septo ue nonali.
H is leporem præmitte manu, non uiribus æquis,
N ec cursus uirtute parem, sed tarda trahentem
M embra, queant iam nunc faciles ut sumere prædm.
N ec semel indulge catulis moderamine cursus,
S ed, donec ualidos etiam præuertere suescant,
E xerceto diu, uenandi munere cogens
D ifdere, & emerita laudem uirtutis amare.
N ec non consuetæ norint hortamina uocis,
S eu cursus reuocent, iubeant seu tendere cursus.
Q uin etiam docti uictam contingere prædam,
E xanumare uelint tantum, non carpere sumptam.
S ic tibi ueloces catulos reparare memento
S emper, & in paruos iterum protendere curas.
N am tristis morbi scabies, & sordida uenis
S æpe uenit, multa m^q; canes discrimine nullo
D ant stragem. Tu sollicitos impende labores,
E t sortire gregem suffecta prole quotannis.
Q uin acidos bacchi latices tritonide olinu

A dmiscere decet; catulosq; canesq; maritas
 V nquere profuerit, tepidoq; ostendere soli,
 A uribus et tineas carenti pellere cultro.
 E st etiam canibus rabies, letale periculum,
 Q uod seu cœlesti corrupto sydere manat,
 C um segnes radios tristi iaculatur ab æthra
 P hæbus, et attonito pallens caput exerit orbe:
 S eu magis ignicom carentia terga leonis
 C um quatit, hoc canibus blandis iniurierat æstus,
 E xhalat seu terra sinus, *seu noxius aer
 C ausa mali, seu cum gelidus non sufficit humor,
 T orrida per uenas concrescunt fennina flammæ.
 Q uicquid id est, imas agitat sub corde medullas,
 I nq; feros rictus nigro spumante ueneno
 P rosilit, insanos cogens infigere mortuis.
 D ifce igitur potus medicos, curamq; salubrem.
 T unc uirosa tibi sumes, multumq; domabis
 C astorea, ad tritu silicis lentescere cogens.
 E xe bore huc trito puluis, secto' ne feratur,
 A dmiscensq; diu facies concrescere utrung;
 M ox lactis liquidos sensim superadde fluores,
 V t non cunctantes haustus infundere cornu
 I nserto possis, furiasq; repellere tristes,
 A tq; iterum blandas canibus componere mentes.
 Q uin et Thuscorum non est extrema uoluptas
 S ape canum. est forma illis licet obsita uillo,
 D issimilesq; habeant catulis uelocibus artus:
 H aud tamen iniucunda dabunt tibi munera præda.
 N amq; et odorato noscunt uestigia prato,
 A tq; etiam leporum secreta cubilia monstrant.

C Y N E G E T I C O N

H orum animos, moresq; simul, naresq; sagaces
M ox referam: nunc omnis adhuc narranda supellex
V enandi, cultusq; mibi dicendus equorum.
C ornipedes igitur lectos det Græcia nobis,
C appado umq; notas referat generosa propago
A rmataq; palmas nuper grex omnis auorum.
I llis ampla fatis lœui sunt & quora dorso,
I mmodicumq; latus paruæq; ingentibus alui,
A rdua frons, auresq; agiles, capitiq; decoro
A ltus honos, oculi^q; nago splendore mucantes:
P lurima se ualidos ceruix resupinat in armos:
F umant humentes calida de nare uapores:
N ec pes officium standi tenet: ungula terram
C rebra ferit, uirtusq; artus animosa fatigat.
Q uin etiam gens ampla iacet trans ardua calpes
C ulmina, cornipedum late fœcunda proborum.
N anq; ualent longos pratis intendere cursus:
N ec minor est illis, Graio q; in corpore, forma.
N e non terribiles spirabile numen anhelæ
P rouolum flatus, & lumna uiuida torquent.
H innitusq; aent tremuli, frenisq; repugnant.
N ec segnes mulcent aures, nec crure quiescunt.
S it tibi præterea sonipes, Maurusia tellus
Q uem mittit, modo sit gentili sanguine firmus,
Q uemq; coloratus Mazax deserta per arna
P auit, & assiduos docuit tolerare labores.
N ec pigeat quod turpe caput, deformis & aluis
B it ollis, quodq; infrenes, quod liber uterq;
Q uodq; inib⁹ pronos ceruix diuerberet armos.
N am flecti facilis, laſanaq; colla sequuntur

- Paret in obsequium lentæ miceramne uirgæ.
 Verbera sunt præcepta fugæ, sunt uerbera freni.
 Quin ex promissi spatiofa per æquora campi,
 Ursibus acquirunt commoto sanguine uires,
 Aulatimq; audios comites post terga relinquunt.
 Haud secus effusis Nerei per cœrula uentis,
 Cum se Threicius boreas superextulit antro,
 Tridentiq; sono uastas exterruit undas,
 Omnia turbato cesserunt flumina ponto:
 Ipsæ super fluctus spumanti murmure feruens,
 Conspicuum pelago caput, eminet: omnis euntem
 Ereidum mirata suo stupet æquore turba.
 Horum tarda uenit longi fiducia cursus:
 His etiam emerito uigor est iuuenilis in ævo.
 Nam quæcunq; suis uirtus bene floruit annis,
 Non prius est animo q; corpore passa ruinam.
 Asce igitur sub uere nouo farragine molli
 Ornipedes, uenamq; feri, ueteresq; labores
 Affluere aspecta nigri cum labe cruxoris.
 Ex lætæ redeunt in pectora fortia uires,
 Et nitidos artus distento robore formant.
 Mox sanguis uenus melior calet: ire uiarum
 Longa uolunt, latumq; fugi consumere campum.
 Unde ubi pubentes calamos durauerit æstas,
 Actentesq; urens herbas si auerit omnem
 Ensibus humorem, culmisq; armariit aristas:
 Ordea tum, paleasq; leues præbere memento.
 Puluere quin etiam puras secernere fruges
 Ura sit, atq; toros manibus percurre eorum,
 Gaudet ut plausu sonipes, læturnq; relaxet

C Y N E G E T I C O N

C orpus, & altores rapiat per uiscera suacos.
I d current famuli, conutumq; animosa iuuentus.
N ec non & casses ijdem uenatibus aptos,
A tq; plagiis, longoq; meantia retia tractu
A ddiscant raris semper contexere nodis,
E t fernare modum maculis, linoq; tenaci
I nea. quin etiam magnos circumdare saltus?
Q uae possit, uolucresq; metu concludere prædas,
D igerat innexas non una ex alite pinnas
N amq; ursos, magnosq; suos, cervosq; fugaces,
E t vulpes, acresq; lupos, cœu fulgura cœli,
T errificant, liniq; uetant trascendere septum.
H as igitur uario semper fucare ueneno
C ura tibi, niueisq; alias miscere colores,
A lternosq; metus, subtegmina tempore longo,
D ant tibi pinnarum terrentia milia uultur.
D at Libye magnarum avium fœcunda creatrix:
D atq; grues, cycniq; senes, & candidus anser:
D ant, que fluminibus, crassisq; paludibus errant,
P ellitosq; pedes stagnanti gurgite tingunt.
H inc nage puniceas nativo munere sumes.
N anq; illie sine fine greges florentibus alis
I nuenies avium, suauisq; rubescere luto,
E t sparsos passim tergo uenare colores.
H is ita dispositis, hiemis sub tempus aquosæ
I ncipe ueloces catulos immittere pratæ,
I ncipe cornupedes latos agitare per agros:
V enemur dum mane nonum, dum mollia prata
N octurnis calcata feris uestigia fernant.

M. Arely

M. AVRELII OLYMPII NEMESIA
NI, POETAE CARTHAGINIEN
SIS ECLOGA PRIMA.

INTERLOCVTORES
TIMETAS ET TITYRVS.

- TIM. *Vm fiscella tibi fluniali Tityre iuncto*
 d *Texitur, et raucis resonat tua rura cicadis:*
Inape, si qd hēs gracili sub arūdie carmē
 C *Compositum. nam te calamos inflare labello*
 P *Pan docuit: uerſūq; bonus tibi fuit Apollo.*
 I *Inape, dum salices hœdi, dum gramina uaccæ*
 D *Et pondent: uiridiq; gregem permettere campo*
 E *Eros, & prim suadet clementia solis.*
- TIT. *Hos annos, canāq; meā mihi care senectam*
 T *U iuuenis, carusq; deis in carmina cogis?*
 V *Viximus, & calamus uerſus cantauimus olim,*
 D *Dum secura hilares etas ludebat amores.*
- N *Nunc album caput: & ueneres tepuere sub annis.*
 I *I am mea ruricola dependet fistula Fauno.*
 T *T e nunc rura sonant. nuper nam carmine uictor*
 R *R ifisti calamos, & dissona flamina Mopsi*
 I *Iudice me. Mecum senior Melibœus utrumq;*
 A *Audierat, laudesq; tuas sublime ferebat.*
- Q *Quem nunc emeritæ permensus tempora uitæ*
 S *S ecreti pars orbis habet, mundusq; piorum.*
 Q *Quare age, si qua tibi Melibœi gratia uiuit,*
 D *D icat honoratos prædulcis tibia manens.*
- TIM. *Et parere decet iussis: & grata iubentur.*
 Nemianus. D

B V C O L I C O N

- N anq; fuit dignus senior, quem carmine Phœbus,
P an calamis, fidibusq; Linus, modulatibus Orpheus
C oncanerent: atq; atta uiri, laudesq; sonarent.
S ed quia tu nostræ musam depositis auenæ:
A cipe, quæ super hæc Cerasus, quæ ternæ ad amnæ,
C ontinet, inciso seruans mea carmina libro.
T IT. Dic age. sed, nobis ne uento garrula pinus
O bstrepat: has ulmos potius, fagos ne petamus.
T IM. Hic cantare libet. uiridess nam suggestit herbas
M ollis ager: lateq; tacet nemus omne. quieti,
A spice, ut ecce procul decerpant gramaea tauri.
O mniparens æther, ex rerum causa liquores,
C orporis ex genitrix tellus, uitalis ex aëris,
A cipite hos calamos: atq; hæc nostro Melibœo
M ittite: si sentire datur post fata quietis.
N am si sublimes animæ cœlestia templa,
S ydereasq; colunt sedes, mundoq; fruuntur:
T u nostros aduerte modos: quos ipse benigno
P ectore fouisti; quos tu Melibœe probasti.
L ongæ tibi, cunctisq; diu spectata senectus,
F elicesq; anni, nostriq; nouissimus æui
C irculus, innocuae clauerunt tempora uita.
N ec minus hinc nobis gemitus, lacrimæq; fuere,
Q uam si florentis mors inuida pelleret annos.
H æc tenuit tales communis causa querelas.
H eu Melibœe iaces letali frigore segnis
L ege hominum, cœlo dignus, canente senecta,
C oncalioq; deum. Plenum tibi ponderis æqui
P ectus erat. Turricolum discernere literas
A ssueras, varias patiens mulcendo querelas.

- S ub te ryris amor, sub te reverentia justi
 F loruit: ambiguos signauit terminus agros.
 B landat tibi multus gravitas, & mite serena
 F ronte supercilium, sed pectus matius ore.
 T u calamos aptare labris, coniungere cera
 O ratus, duras doctisti fallere curas:
 N ec segnem passus nobis marcene iuuentam.
 S æpe dabus meritæ non uilia præmia musæ.
 S epe etiam senior, ne nos cantare pigeret,
 L etius phœbea dixisti carmen auena.
 F e' ix à Melibœe uale. tibi frondis odoræ
 M unera d'it, lauros carpens ruralis Apollo.
 D ant Fauni quod quisq; ualeat, de uite racemos,
 D e campo culmos, omniq; ex arbore fruges.
 D at grandæua Pales spumantia cymbia lacte.
 M ella ferunt nymphæ. pictas dat Flora coronas.
 M aribus hic supremus honos. Dant carmina Musæ:
 C armina dant Musæ. nos te modularur auena.
 S ylvestris nunc te Platanus Melibœe susurrat.
 T e Pinus reboat. Te quicquid carminis Echo.
 R espondent sylvae. Te nostra arvanta sequuntur.
 N anq; prius sicas phocæ nascentur in aruis:
 V estitusq; freto uiuet leo: dulcia mella
 S udabunt taxi: confusis legibus anni,
 M essem tristis Hyems, Aestis tractabit o'iuass:
 A nte dabit flores Autumnus: Ver dabit mas:
 Q uam tæcat Melibœe tuas mea fistula laudes.
 T IT. Perge puer: cæptum tibi iam ne defere carmen.
 N am sic dulce sonas, ut te placatus Apollo
 P rouehat, & felix dominam perducat ad urbem.

B V C O L I C O N

N anq; hic in syluis praesens tibi fama benignum
5 trauit iter, rumpens liuoris nubila plena.
5 ed iam sol demittit equos de culmine mundi,
F lumineos suadens gregibus prebere liquores.

A E C L O G A . II.

Interlocutores Astacus et Alcon.

f Ormosam Donacen puer Astacus, et puer Alco
Ardebat: rudibusq; annis incensus uterq;
I n Donates uenerem furiata mente rubeant.
H anc, cum uicini flores in uallibus horti
C arperet, et molli gremnum completeret acantho,
I nuasere simul: uenerisq; immritis uterq;
T um primum dulci expebant gaudia furto.
H inc amor, et pueris iam non puerilia uota.
Q uies anni ter quinq; hyemes, et cura iuuentas
S ed postq; Donacen duri clausere parentes,
E t non tam tenui filo de uoce sonarent,
S ollicitumq; foret linguis onus, improba ceruix,
S ussusq; rubor crebro, uenaeq; tumentes:
T um uero ardentes flammati pectoris aestus
C arminibus, dulciq; parant reueare querela.
A mbo aeuo, cantuq; pares, nec dispare forma:
A mbo genis leues, intonsis crinibus ambo.
A tq; sub hac platano moesti solatia casus
A lternant: Idas calamus, et uersibus Alcon.
ID Q uae colitis sylvas Dryades, quaeq; antra Napeas,
E t quae marmoreo pede Naides uida secatis
L ittora, purpureosq; alitus per gramina flores,

D icite quo prato Donacen, qua forte sub umbra
 I nueniam, roses stringentem lilia palmis?
 N am mihi iam trini perierunt ordine soles,
 E x quo confueto Donacen expecto sub antro.
 I nterea, tanq; nostri solamen amoris
 H oc foret, aut posset rabidos medicare furores,
 N ulla meæ trinis tetigerunt gramina uaccæ
 L uciferis, nulloq; biberunt amne liquores:
 S ictaq; foetorum lambentes ubera matrum,
 S tant uituli, et teneris mugitibus aëra complent.
 I pse ego nec molli iuncto, nec uimine lento
 P erfeci calathos cogendi lactis in usus.
 Q uid tibi, quæ nosti, referam? scis mille iuuenias
 E sse mihi, nosti nunq; mea mulctra uacare?
 I das ille ego sum Donace, cui sepe dedisti
 O scula, nec medios dubitasti rumpere cantus,
 A tq; inter calamos errantia labra petisti.
 E heu nulla meæ te tangit cura salutis.
 P allidior buxo, uiolæq; simillimus erro.
 O mnes ecce cibos, et nostri pocula bacchi
 H orreo: nec placido memini concedere somno.
 T e sine ue misero mihi lilia nigra uidentur,
 P allentesq; rose, nec dulce rubens hyacinthus,
 N ullos nec myrtus, nec laurus spirabit odores.
 A t tu si uenias: et candida lilia fient,
 P urpureæq; rose, tum dulce rubens hyacinthus.
 T um mihi cum myrto laurus spirabit odores.
 N am dum Pallas amet turgentis sanguine baccas
 D um Bacchus uites, deus et sata poma Priapus,
 P asca lœta Pales: Idas te diligit unam.

B V C O L I C C N

H ec Idas calamis, tu, quæ responderit Alcon,
V ersu Phœbe refer: sunt aurea carmina Phœbo.

ALC. O' montana Pales, o' pastoralis Apollo,
E t nemorum Sylvane potens, & nostra Dione,
Q uæ iuga celsa tenes Eris; cui cura, iugiles
C oncubitus hominum totis concretere seculis:
Q uid merui? cur me Donace formosa reliquit?
M unera nāq; dedi, noster quæ non dedit Idas:
V ocalem longos quæ ducit Aēdona cantus:
Q uæ, licet interdum contexto nimine clausa
C um paruae patuere fores, ceu libera ferri
N ouit, & agrestes inter uolitare uolucres:
S citrupsa remeare domum, testumq; subire
V iminis, & rauicam totis præponere syluis.
P ræterea tenerum leporem, geminasq; palumbes
N uper, quæ potui syluarum præmia misi.
E t post hæc Donace nostros contemnis amores?
F orsitam indignum ducis, & rusticus Alcon
T e cupiam, qui mane boves in pascua ducam:
D ij, pecorum pauere greges, formosus Apollo,
P an doctus, Fauni uates, & pulcher Adonis.
Q uin etiam fontis speculo me mane notaui,
N ondum purpureos Phœbus cum tolleret orbens,
N ec tremulum liquidis splenderet lumine in undis.
Q uod uidi, nulla tegimur lanagine malas.
P ascimus & crinem. Nostro formosior Idas
D icor: & hoc ipsum mhi tu narrare solebas,
P urpureas laudando genas, & lactea colla,
A tq; hilares oculos, & formam puberis æui.
N ec sumus indocti calamis. Cantamus auena,

Q uaditui deponere prius: qua dulce locutus
 T ityrus, è syluis dominam peruenit ad urbem.
 N os quoq; te prospicere Donace, tantabimis urbi:
 S i modo confersis inter uiburna cupressos,
 A tq; inter pinos cotylum frondescere fas est?
 S ic pueri Donacen toto sub sole quebant
 F rigidus è syluis dcnece descendere sua sit
 H esperus, ex stabulis pastas inducere tauros,

ABCLOGA A. III.

P'AN.

n Yctulos atq; Myco, nec nō ex pulcher Amintas
 Torrentem patula uitabant illicet solemis V
 C um Pan uenatu fessus recubare sub ulmo A
 C ooperat, ex somno lassans, sumere uires
 Quem super ex tereti pendebat fistula rāmo. I
 H anc pueri (tanq; prædam pro carmine possent T
 S umere: fūsq; effeti q; amos tractare deorum) T
 I nuadunt furtō, sed nec resoravere canorum IX
 F istula, quem fuerat: nec unte iuxere carmenta
 S ed pro carminibus male fibula diffona reddit: a
 T um Pan excessus sonita stridentis avenae,
 I amiq; uidens: Pueri, si carmina poscas, inquit;
 I pse canam. Nulle fis est inflare cinctas);
 Q uas ego Mœnilijs ēcaro con ungo sub anulis.
 I amiq; ego Bacche thos ortas, ex semina uitis
 O rdine detexam. debeyus carmina Baccho.
 H ae fatus, caput calamus sic montuagus Pan.
 Te cano, qui grauidis ederata fronte corymbis

BVCOLICQ'N

V itea ferta plicas; qui quando palmita tygtes
D ucas, odonato perfusus colla capilloz
V era, Iouis prelēs. Iam tunc post sydera cœli
S ola Iouem semel uidit Iouis ora professum
H unc pater omnipotens, uenturi prouidus qui,
P rotulit, ex iusto produxit tempore perfususq;
V os etiam, ex Nysæ uiridi vutristis in antre
H unc nymphæ, Fauniq; senes, satyriq; processo.
Quin ex Sylenus parnum ueneratus alumnum
A ut gremio fuet, aut resupinus sustinet ulnis:
E tuocat ad risum digito, motuq;. quietem
A llicit: aut tremulis quassat crepitacula palmis.
Q ui deus arridens, horrentes pectore setas
V ellicat: aut digitis aures astringit acutas,
A pplaudit: ne manu mutilum, caput, aut leue mentū,
E t summas tenero collidit pollice narēs.
I nterea pueri flarescit pube iumenta:
F lauaq; uiratura tumuerunt tempora cornu
T um primum lenes ostendit pampinus unas:
M irantur satyri frondes, ex dona Lyæi.
T um deus, o Satyri maturos carpite fructus,
D ixit: ex ignotos pueri calcate racemos.
V ix hæc ediderat: decerpunt uitibus unas,
E t portant cilatis: celeriq; illudere plantæ
C oncaua saxa super properant, vindemia feruet
C ollibus in summis: crebro pede rumpitur una:
N udaq; purpureo sparguntur pectora misto.
T um Satyri lauaia cohors sibi pocula quisq;
O buia corripuit, quod fors dedit, hoc cepit usus.
C antaron hic retinet: cornu babit alter adunca:

C oncauat ille manus, palmasq; in pectus vertit
 P ronus at ille lacu babit, & crepitantibus haerit
 M usta labris salius vocalia cymbia mergit; i s o n
 A tq; alius latices pressis resupinus ab uinis
 E xcipit at potis saliens liquor ore resultat; i m o
 S pumeus, inq; humeros, & pectora diffundit humor.
 Q uonia ludus habet: cantusq; choroq; licentes,
 E t uenerem iam uina manent. Raptantur amantes
 C oncubitu satyri fugientes iungere nymphas: i
 I am iamq; elapsas hic crine, hic ueste retentat. c n
 T um primus roseo Silenus cymbia musta s
 P lena fenex audiē non aequis uiribus hausit.
 E x illa uenas inflatus nectare dulci
 H esternoq; grauis semper ridetur hyaco. m
 Q uin etiam deus ille, deus Ious natus ab ipso,
 E t plantis uinas premit, & de uitibus hastas
 I ngerit, & lynca præbet cratera bibenti.
 Hæc Pan mœnalia pueros in ualle docebat:
 S parsas donec ouens campo conduceere in unum
 N ox iubet, uberibus suadens faciat fluorem
 L actis, et in niveas astrictum cogere glebas.

A E C L O G A

XI.

Interlocutores Mopsus & Lycidæ:

P opulea Lycidæ, necnō & Mopsus in umbra
 Pastores, calamus, ac uersu doctus uterq;
 N ec triuiale sonans, proprios cantabat amores.
 Nam Mopsus Meroë, Lycidæ crinitus Iolas
 I gnis erat: pariliuq; furor de disparate sexu

BUCOLICON

C agebat trepidos totis discurrere syluis: I

I nq; uicem dulces cantu dixere querelas: I

H os puer, ac Meroë multum lusere furentes: I

D um moda conditas uitant in nullibus ulmos: I

N unc fagos placitas fugiunt, promissaq; fallunt: I

A ntria, nec est animas solitos alludere fontes: I

T um tandem fessi, quos lusus ederat ignis, I

S ic sua desertis nudarunt vulnera sylvis, I

I nq; uicem dulces cantu dixere querelas. I

MOP. Immitis Meroë, rapidisq; fugacior Euris, I

C ur nostros ciliamas, et pastoralia uitas: I

C armina? quem ue fugis? quæ me tibi gloria uicto? I

Q uid uultu mentem premis: ac spem fronte serenans, I

T andem dura negas? Non possum nolle negantem. I

C antet, amat quod quisq; leuant et carmina curas: I

LYC. Respice me tandem puer ò crudelis Iola. I

N on hoc semper eris: perdunt et grama flores: I

P erdit spina rosas: nec semper lilia cudent: I

N ee longum tenet una comas, nec populus umbras: I

D onum forma breue est, nec se tibi commodat annis. I

C antet, amat quod quisq; leuant et carmina curas: I

MOP. Cerua mare sequitur, taurū formosa innēci: I

E tu uenerem sensere lupæ, sensere leonæ, I

E t, genit' aereum, volucres, et squammea turba, I

E t montes, siluaeque: suos habet arbor amores: I

T ut tamen una fugiunt serum tu perdis amantem: I

C antet, amat quod quisq; leuant et carmina curas: I

LYC. Omnia tēpus alit, tēpus rapit. usus in arbo est: I

V er erat: et uitulos uidi sub matribus istos, I

Qui nunc pro ninea coiere in cornua uita. I

Et tibi iam tumidae nares, iam fortia colla:

I am tibi bus denis numerantur messibus anni.

C antet, amat quod quisq; leuant et carmina curas.

MOP. Huc Meroe formosa ueni. uocat aestus i umbrā.

I am pecudes subiere nemus. non nulla canoro

C ertura cantat avis: torto non squatinea tractu

S ignata humū serpēs: solus cano me sonat omnis

S ylna: nec astius cantu concido accidis.

C antet, amat quod quisq; leuant et carmina curas.

LYC. Tu quoq; sene puer niueum ne perde colorem

S ole sub hoc: solet hic lucentes urere malas.

H ie age pampinea necum requiesce sub umbra.

H ie tibi lene fluens fons murmurat. hic et ab ulmis

P urpureæ fœtis dependent uitibus unæ.

C antet, amat quod quisq; leuant et carmina curas.

MOP. Qui tulerit Meroes fastidia longa superbae;

S ithonias feret ille nives, libycosq; calores:

N erines potabit aquas: taxiq; nocentis:

M on metuet suacos: Sardorum gramina pimacis:

E t marmaricos coget inga ferre leones.

C antet, amat quod quisq; leuant et carmina curas.

LYC. Quisquis amat pueros, ferro præcordia duret:

N il properet, discatq; diu patienter amare,

P rudentesq; animos teneris non spernat in annis.

P erferat et fastus. sic olim gaudia sumet:

S i modo sollicitos aliquis deus audit amantes.

C antet, amat quod quisq; leuant et carmina curas.

MOP. Quid prodest, quod me pagani mater Amuntæ

T er uittis, ter fronde sacra, ter thure uaporo

L ustrauit, cineresq; auersa effudit in amnem,

B V C O L ' I C O N

I nœndens uino crepitantes sulfure tauros
C um sic in Meroen totis m̄ser ignibus arsi.
C antet, amat quod quisq; leuant & carmina cura.
LYC. Hæc eadem, nobis quæ uerficoloria fila
E t mille ignota Mychale circumulit artes,
C antauit, quod Lunatimet, quo rumpitur anguis;
Q uo currunt scopuli: migrant sata: uellitur arbos.
P lus tamen ecce meus, plus est formosus Iolas.
C antaf, amat quod quisq; leuant & carmina cura.

D E A V R E L I O O L Y M P I O N E M E- S I A N O E X P E T R O C R I N I T O.

Aurelius Olympius Nemesianus Afer genere, pa-
tria Carthaginensis fuit. quod antiquiores codices te-
stantur. per ea tempora in urbe floruit, quibus Cæsar
Numerianus & Diocletianus imperarunt. quantum
præstiterit in condendis poematis, relatum est à Ela-
uiio Vopiso: qui hunc ipsum Nemesianum no[n]glossi-
tum suisse poeta refert, omnibusq; colonijs atque ur-
bibus magnopere illustratum. Calphurnius siculus (de
quo supra scripsimus) arctissima benevolentia profe-
catus est Nemesianum: eiq; dicavit suum carmen bu-
colicum, ueluti monumentum propriæ diligentiae, atque
optimæ uoluntatis. Leguntur adhuc eiusdem Neme-
siani eclogæ: quibus manifesto appetet, eum merito co-
mendari inter præcipuos atque optimos poetas sui
temporis. quo arca uerisimile est, à Numeriano Imp.
in maximo pretio habitum: qui & eloquentia, & ab-

soluendis poematis excelluit. Idem Nemesianus alia plura composuit. nā nūnverinā, rāvtrīḡ, & aliatrīḡ scripsit. Ioannes Boccacius uir, ut illa tempora tulerunt, haud omnino indoctus, citat Nemesiani poetae uersiculos. Hæc sunt, quæ legimus apud ueteres authores de Nemesiano.

De eodē Flavius Vopiscus Syracusius meminit: qui de Numeriano loquens, Versu autem, inquit, talis fuisse prædicatur, ut omnes poetas sui temporis uicerit: 10 Nam & cum Olympio Nemesiana contendit, qui aliatrīḡ, nūnverinā, & rāvtrīḡ scripsit, quiq; omnibus colonijs illustratus emeruit: & Aurelium Apollinarem iamborum scriptorem, qui patris eius gesta in literas retulit; iisdem, quæ recitauerat, editis, ueluti radio Solis obtexit.

Floruit Carini temporibus: ut ex ipsis carminibus est colligere.

De T. Calphurnio.

T. Calphur. sicut ut inscriptio[n]es ueterum codicū probant: inter bucolia carminis poëtas refertur. huic post Maronē facile primas in eo genere tribuas. Dioclitiano Cæsare, & Constantijs principibus floruit. id quod ex Flaviij Vopisci cōmētarijs apparet. quo authore Calph. ad Nemesianū suum opus miserit. Ridendi sunt qui in Augusti principis ætate hūc referūt: quasi nō Numerianū Carinū F. sed Augustum illis uerib[us] significarit. Aurea secura cum pace renascitur ætas: & quæ sub Ornitū sequuntur persona.

T. CALPHURNII SICULI BYC
CVM CARMEN AD NEMESIA-
CVM CARTHAGINIENSEM.

AECLOGA PRIMA.
INTERLOCVTORES
ORNIVS ET CORIDON.

OR. Ondum solis equos declivis mitigat astant
 n Quāuis et madidis incubat præta racemis,
 Et spūment rauco feruētia multa susurrat.
 CO. Cernis ut ecce pater quas tradidit Ornīte uaccæ
 M olle sub hirsuta latus explicare genitus?
 N os quoq; uicinis cur non sucedimus umbris?
 T orrida cur solo defendimus ora galero?
 OR. Hoc potius frater Corydon nemus, ista petamus
 A ntra patris Fauni: gracilis ubi pinea densat
 S ylva comas, rapidoq; caput leuat obvia Soli:
 B ullantes ubi fagus aquas radice sub ipsa
 P rotegit, & ramis errantibus implicat umbras.
 CO. Q uo me cunq; vocas, sequor Ornīte nā mea Leuce
 D um veget amplexus nocturnaq; gaudia nobis,
 P eruia cornigeri fecit sacraria Fauni.
 OR. Prome igitur calamos, et si qua recōdita seruas.
 N ec tibi desuerit mea fistula: quam mihi nuper
 M atura docilis compedit harundine Lygdon.
 E ti am captatæ pariter successimus umbræ:
 S ed quenam sacra descripta est pagina fago?
 Q uam modo nescio quis properati fulce notauit.
 CO. Aspicis ut uirides etiam nunc littera rimas

- S eruet? & arenit nondum se laxet hiatus
 O rnite fer propius tua lumina. tu potes alta
 C ortice descriptos citius percurrere uerfus.
 N am tibi longa satis pater internodia largus,
 P recerumq; dedit mater non inuida corpus.
- OR. Non pastor, non hoc triuiali more uiator,
 S ed deus ipse canit. nihil armentale resultat.
 N on montana sacros distinguunt iubila uerfus.
- CO. Mira refers, sed rumpe moras, oculoq; se quaci
 Quam primum nobis diuinum perlege carmen
- OR. Qui iuga qui sylvas tueor satus æthere Faunus
 H æc populus uentura cano. innat arbore sacra.
 L æta pati factis incidere carmina fagis.
 V os o præcipue nemorum gaudete coloni.
 V os populi gaudete mei. licet omne uagetur
 S ecuro custode pecus, nocturnaq; pastor
 C laudere fraxinea nolit præsepio crate:
 N on tamen insidias prædator ouibus ulla
 A ffirret, aut laxis abiget iumenta capistris:
 A urea secura cum pace renascitur ætas:
 E t red. t ad terras tandem squallore. situq;
 A lma Themis posito: iuuenemq; beata sequuntur
 S ecula: maternus causam qui lusit iulis.
- D um populos deus ipse reget: dabit impia iunctas
 P ost tergum Bellona manus, spoliataq; telis
 I n sua uesperos torquebit uiscera morsus:
 E t, modo quæ toto ciuilia. distilit o-be,
 S ecum bella geret. nullos iam Roma philippos
 D eſiebit, nullos ducet captiuua triumphos.
 O mnia tartaro subigentur carcere bella;
 I mmixtogeni q; caput tenebris, lucemq; timebunt.

B V C O L I C O N

C andida pax aderit, nec solum candida uultu,
 quing/ profiss^o Q ualis sepe fuit, quæ libera marte profuso
 quing
pratordia P ublice diffudit tacito discordia ferro.
 ad uirfus illa-
Xanthus bat
rita
 C o mne procul uitium simulatae cedere pacis
 I ussit: & insanos clementia condidit enses.
 N ullia catenati feralis pompa senatus
 C arnificum lassabit opus: nec carcere pleno
 I nfelix rares numerabit curia patres.
 P lena quies aderit. que stricti nescia ferri
 A lteria Saturni reuocet latialia regna,
 A lteria regna Numæ. qui primus ouantia cæde
 A gmina romuleis & adhuc ardentia castris
 P acis opus docuit, iussitq; silentibus arms
 I nter sacra tubas, non inter bella sonare.
 I am nec adumbrati faciem mercatus honoris,
 N ec uacuos tacitus fasces & inane tribunal
 A cipiet consul: sed legibus omne reductis
 I us aderit, moremq; fori uultumq; priorem
 R eddet: & afflictum melior deus auferet ænum.
 E xultet quæcunq; nothum gens ima iacentem,
 E rectumq; colit boream, quæcunq; uel ortu
 V el patet octasu, medio'ue sub æthere seruit.
 C ærnitis ut pura nox iam uig'sima cœlo
 F ulgeat? ut placidum radianti luce cometem
 P roferat? ut liquidum nutet sine uulnere sydus?
 N unquid utrumq; polum sicut solet igne cruento
 S pargit? & ardenti scintillat sanguine lampas?
 A t quondam non talus erat, cum Cœsare rapto
 I ndixit miseric fatalia ciuibus arma:
scilicet

S ciliat ipse deus Romane pondera molis
 F ortibus excipiet sic inconcussa lacertis,
 V t neq; translati sonitu frazor intonet orbis,
 N ec prius ex meritis defunctos Roma penates
 C enseat, octasus nisi cum respxerit ortus.

CO. Ornite, iādudum uelut ipso numine plenus
 M e quatit, & mixtus subit inter gaudia terror:
 S ed bona fœcundi ueneremur numina Fauni.

OR. Carmina quæ nebis deus obtulit ipse canenda
 D icamus, teretiq; sonum modulemur auena.
 E orsitam angustas feret hæc Melibœus ad aures.

AECLOGA II.
 INTERLOCVTORES
 ASTHACVS ET IDAS.

i Ntactam Croalem puer Asthacus et puer Idas,
 Idas lanigeri dominus gregis, Asthacushorti,
 D ilexere diu formosus uterq; sed impar
 V oce sonans terras, hi, cum grauis ureret æstas,
 A d gelidos fontes, & easdem forte sub ulmos
 C onueniunt: dulciq; simul contendere cantu,
 P ignoribusq; parant. Placet, hic ut uellera septem,
 I lle sui uictus ne messem uendicet horti.
 E t magnum certamen erat si b iudice Thyrsi.
 A ffuit omne genus pecudum, genus omne ferarum,
 E t quæcunq; uagis alitum ferit aera pennis.
 C onuenit umbrosa quicunq; sub ilice lenta
 P ascit oues, Faunusq; pater, Satyriq; bicornes.

Nemesianus.

E

BVCOLICO^N

- A ffuerunt siccō Dryades pede, Naiades udo,
E t tenuere suos properantia flumina cursus.
D esistunt tremulis incurrere frondibus euri:
A ltaq; per totos fecere silentia montes.
O mnia cessabant: neglectaq; pascua tauri
C alcabant: illis etiam certantibus ausa est
D ædala nectareos apis intermittere flores.
I am'q; sub umbrosa medius cor federat ulmo
T hyrsis, & O pueri me iudice pignora, dixit,
I rrata sint, moneo: satis hoc mercedis habeto, b.
S i laudem uictor, si fert opprobria uictus.
E t nunc, alternos magis ut distinguere cantus
P ossitis: ter quisq; manus iactate micantes.
N ec mora: discreuit digitus: prior incipit Idas.
ID. Me Syluanus amat: dociles mihi donat auenas,
E t mea frondenti circundat tempora teda.
I lle etiam paruo hoc dixit mihi non leue carmen:
I am leuis obliqua crescit tibi fistula canna.
AS. Et mihi Flora comas parienti gramine spargit:
Et matura mihi Pomona sub arbore ludit.
A cipe, dixerunt nymphæ, puer: accipe fontem.
N am potes irriguis mutare canalibus hortos.
ID. Me docet ipsa Pales cultum gregis: ut niger alba
T erga maritus ouis naescenti mutet in agna:
Q uæ neq; diuersi speciem seruare parentis
P ossit, & ambiguo testetur utrumq; cilore.
AS. Non minus arte mea mutabilis induit arbos
I gnotas frondes, & non gentilia poma.
A rs mea nunc malo pira temperat, & modo cogit

I nsite præcoquibus subrepere persica prunis.
 ID. Me teneras salices iuuat, aut oleastræ putare,
     E t gregibus portare, nouas ut carpere frondes
     C ondiscant, primoq; recidere grammæ morsu:
     N e depulsa uagos querat fatura parentes.

AS. Et mihi cum fulvis radicibus arida tellus
     P anditur: irriguo perfunditur area fonte,
     E t faciatur aqua, sucos ne forte priores
     L anguida mutata querant plantaria terra.

ID. O` si quis Crocalen Deus affirat: hunc ego terris,
     H unc ego syderibus solum regnare fatebor.
     D icam namq; nemus: dicamq; sub arbore numen
     H oc erit. Ite procul: sacer est locus: ite prophani.

AS. Vrimur in Crocalen. si quis mea uota deorum
     A uidiat: huic similis, uirides qua gemmeus undas
     F ons agit et tremulo percurrit lilia riuo,
     I nter pampineas ponetur fignus ulmos.

ID. Ne contemne casas, et pastoralia tecta.
     R uscus est (fateor) sed non est barbarus Idas.
     S æpe uaporato mihi cespite palpitat agnus:
     S æpe cadit festis deueta palilibus agna.

AS. Nos quoq; pomiferi laribus consueimus horti
     M ittere primicias, et figere liba priapo
     R orantes fagos damus et liquentia mella:
     N ec fore grata minus q; si caper imbuat aras.

ID. Mille sub uberibus balantes pascimus agnas:
     T otq; tarentinæ præstant mihi uellera matres:
     P er totum niueus premitur mihi caseus annum.
     S i uenies Crocale, totus mihi seruiet annus.

AS. Qui numerare uelit, q; multa sub arbore nostra

BVCOLICON

Poma legam: citius tennes numerabit aristas.

Semper olus metimus: nec bruma, nec impedit aestas.
Si uenies Crocale, totus tibi seruiet hortus.

ID. Quāuis siccus ager languentes excusat herbas:
Suum tamen calatos nutanti lacte coactos.

Vellera tunc dabimus, cum primum tempus apricum
Surget, & a tepidis fiet tonsura Calendis.

AS. Et nos quos etiam prætorrida munera aestas
Mille renitenti dabimus tibi cortice chias,

Castaneasq; nuces totidem. cum sole nouembri
Mutatis nucibus uirides rumpentur echini

ID. Nū precor informus uideor tibi? nū grauis an numis?
Decipiorq; miser, quotiens mollissima tango

Ora manu? primu? se quor uestigia floris
Rescāus? & gracili digitos lamugine fallo?

AS. Fontibus in liquidis quotiens me conficor esse,
Admiror totiens. etenim sic flore innentæ

Induimus uultus, ut in arbore sæpe notaui
Cærea sub tenui lucere cydonia lana.

ID. Carmina poscit amor: nec fistula cedit amoris
Sed fugit ecce dies: reuocatq; crepuscula uester.

Hinc tu Daphni greges, illinc agat Alpheus

AS. Iam resonant frondes: iam cantibus obstrepit arbos.

I procul o' Dorida, primumq; reclude canalem:
Est sine, iandudum sitientes irriget hortos.

Vix ea finierant: senior cum talia Thyrsis.

Este pares, & ob hoc concordes uiuite. nam uos

Fest decor & cantus & amor socialiuit, & etas.

I N T E R L O C V T O R E S
I O L A S E T L Y C I D A S .

- I O.** n v nquid in hac Lyada uidisti forte iuueniam
V alle meam? solet illa tuis occurrere tauris.
E t iam pene duas, dum quæritur, eximit horas:
N ec tamen apparet. duris ego perditæ ruscis
I am dudum & nullis dubitauit crura rubetis
S cindere: nec quicq; post tantum sanguinis egi.
L Y. Non satis attendi (neq; enim uacat) uror Iola:
V oror, & immodice. Lycidam ingrata reliquit
P hyllis, amatq; nouum post tot mea munera Mopsum.
I O. Mobilior uentis o fœmina. sic tua Phyllis?
Q uæ sibi (nam memni) si quando solus abesses,
M ella etiam sine te iurabat amara uideri?
L Y. Altius ista querar, si quando uacabis Iola.
H as pete nunc salices, & laevas flecte sub ulmos.
N am cum prata calent, illic requiescere noster
T aurus amat, gelidaq; iacet spaciatus in umbra,
E t matutinas renocat palearibus herbas.
I O. Non equidem Lyida quamvis contemptus abibo.
T ityre quas dixit salices pete solus, & illinc,
S i tamen iuuenies, deprensam uerbere multo
H uc age. Sed fractum referas hastile memento.
N unc age dic Lyida, quæ uos tam magna tulere
I urgia? quis uestro deus interuenit amoris?
L Y. Phyllide contentus (tu solus testis Iola es)
C alyricen spreui, quamvis cum dote rogaret.

B V C O L I C O N

- E n sibi cum Mopso calamos intexere cæræ
I ncipit: & puer comata sub ilice cantat.
H oc ego cum uidi (fateor) sic intimus arsi
V t nihil ulterius tulerim. nam protinus ambas
D eduxi tunicas, & pectora nuda residi.
A lapen irata petit, dixitq; Relicto
I mprobe te Lycida Mopsum tua Phyllis amabit.
N unc penes Alcipen manet. ac ne forte uagetur
A h uereor. Nec tam nobis ego Phyllida reddi
E xopto, q; quod Mopso iurgetur hanelo.
IO. A te cœperunt tua iurgia. tu prior illi
V incitas tende manus. decet indulgere puellæ,
V el cum prima nocent. si quid mandare immabit,
S edulus irata contingam nuntius aures.
LY. Iandudu meditor, quo Phyllida carmine placē.
F orsitam auditu poterit mitescere cantu.
E t solet illa meas ad sydera ferre carmenas.
IO. Dic age. nām cerasi tua cortice uerba notabo:
E t decisâ feram rutilanti carmina libro.
LY. Has tibi Phylli preces iam pallidus, hos tibi cantus
D at Lycidas, quos nocte miser modulatur acerba,
D um flet, & excusso dispergit lumina somno.
N on sic destructa macrescit turdus oliua,
N on lepus, extremas legulus cum sustulit uinas:
V t Lycidas domna sine phyllide turbidus erro.
T e sine uero misero mihi lilia nigra uidentur,
N ec sapient fontes, & aescunt uina bibenti.
A t si tu uenia, iam candida lilia fient,
E t sapient fontes, & dulcia uina bibentur.
I lle ego sum Lycidas, quo tu cantante solebas

Dicere felicem: cui dulcia sepe dedisti
 O scula: nec medios dubitasti rumpere cantus:
 Atque inter calamitos errantia labra petisti,
 Ah dolor: et post hoc placuit tibi torrida Mopsi
 Vox, et carmen inops, et acerba stridor auence.
 Quem sequeris? quem Phylli fugis? formosior illo
 Dicor: et hoc ipsum mihi tu narrare solebas.
 Sum quoque dinitior, certauerit ille tot hædos
 Ascere, quæ nostri numerantur uespere tauri?
 Quid tibi, (quæ nosti) referam? scis optimæ Phylli,
 Quam numerosa meis sicutur bacula mulctris,
 Et quæ multa suos suspendat ad ubera natos.
 Sed mihi nec gracili sine te fiscella salicto
 Exitur; et nulla tremuere coagula lachis.
 Quod si dura times etiam nunc uerbera Phylli,
 Radimus ecce manus. licet illæ uimine torto
 Salicet et lenta post tergum uite domentur,
 Ut malæ nocturni religauit brachia Mopsi
 Ityrus: et medio furem suspendit ouili.
 A capte. ne dubita. meruit manus utraq; poenas.
 His tamen his inq; manibus tibi sepe palumbes,
 Sepe etiam leporem decepta matre pauentem
 Misimus in gremio per me tibi lilia prima
 Contigerant, primæq; rosæ. uix dum bene florem
 Degustabat apis, tu cingebare coronis.
 A urea sed forsan mendax tibi munera iactat,
 Qui metere occidua ferales nocte lupinos
 Dicatur, et cocto pinsare legumine panem.
 Qui sibi tum felix, tum fortunatus habetur,
 Vilia cum subigit manualibus ordea saxis.

B V C O L I C O ' N

Q uod si turpis amor precibus (quod abominor) istis
O bstiterit, laqueum miseri necimus ab illa
I lice, que primum nostros violauit amores.
H i tamen ante mala figentur in arbore uersus.
Credere pastores leuibus nolite puellis.
P hyllida Moſſus amat. Lycidas habet ultima rerū:
N unc age, ſi quicq; miseriſ ſucturris, Iola
P erfer, & exora modulato Phyllida cantu.
I pſe procul ſtabo uel acuta carice teſtus,
V el propius latitans uicina ſepe ſub ara.
I bimus: & ueniet, niſi me praefagia fallunt.
N am bonus à dextro fecit mihi Tityrus omen:
Q ui redit inuenta non irritus ecce inuenia.

A E C L O G A   I I I I .

I N T E R   L O C U T O R E S

MELIBOEVS, CORIDON, ET AMYNTAS.

ME. q   vid tacitus Corydon, uultuq; ſubinde minaci,
Q uid'ue ſub hac platano, q̄ garulus aſtrepit
I nfesta ſtatiōe ſedē ſiuat humida forſan   (huor,
R ipa? leuatq; diem uicini ſpiritus amnis?
CO. Carmina iandudum non que nemorale reſultet
V oluimus o Melibœ, ſed hæc, quibus aurea poſſint
S ecula cantari, quibus & deus ipſe canatur,
Q ui populos urbemq; regit pacemq; togitam.
ME. Dulce quidem reſonas: nec te diuersus Apollo
Despiciſt o iuuenis: ſed magna munera Romæ
N on ita cantari debent, ut ouile Menalce.

- CO.** Quicquid inest, sylvestre licet videatur acutis
A uribus, & nostro tantum memorabile pago:
Dum mea rusticitas si non ualeat arte polita,
C arminis: at certe ualeat pietate probari.
R upe sub hac eadem quā proxima pinus obumbras
H ec eadem nobis frater meditatus Amyntas.
Quem uicina meis natalibus admoveat ætas.
- ME.** Iam puerum calamos & odoræ uincula cœræ
I ungere nunc cohibus, leuibus quem sëpe cœtus
L udere conantem uetusisti fronte paterna?
D icentem Corydon te non semel ista notaui:
F range puer calamos, & inanes desere musas,
E t potius glandes rubicundaq; collige corna.
D uc ad mulcitra greges, & lac uenale per urbem
N on tacitus porta: quid enim tibi fistula reddet,
Quo tutere famem? certe mea carmina nemo
P rater ab his scopulis uentosa remurmurat echo.
- CO.** Hæc ego, confiteor, dixi Melibœ: sed olim
N on eadem nobis sunt tempora, non deus idem:
S pes magis arridet. certe, ne fraga rubosq;
C olligerem, uiridiq; famem solarer hibisco,
T u facis: & tua nos alit indulgentia farre.
T u nostras miseratus opes, docilem q; iumentam,
H iberna prohibes ieunia soluere fago.
E te nihil querulum per te Melibœ sonamus:
P er te secura saturi recubamus in umbra,
E t fruimur sylvis Amaryllidis, ultima nuper
L ittorâ terrarum, nisi tu Melibœ fuisses,
V ltimâ uisuri, trucibusq; obnoxia Mauris
R asna Geryonis: liquidis ubi cursibus ingens

BVCOLICON

Dicitur occidua impellere Betys harenas.
Sicut extremo nunc uilis in orbe iacerem,
Ah dolor: et pecudes inter conductus hiberas,
Irrita septena modularer sibila canna:
Ne quisq; nostras inter dumeta camoenas
Respicaret: non ipse daret mihi forsitan aurem
Ipse deus uacuam, longeq; sonantia uota
Sicut extremo non exaudiret in orbe.
Sed nisi forte tuas melior sonus aduocet aures,
Est nostris aliena magis tibi carmina rident:
Vis aliena tua subigit: vir pagina lima?
Nam tibi non solum uenturos noscere nimbos,
Agricolis qualemq; ferat sol aureus ortum,
Attribuere dei: sed dulcia carmina saepe
Concinis. et modo te baccheis misa corymbis
Munerat, et lauro modo pulcher obumbrat Apollo.
Quod si tu faueas trepido mihi, forsitan illos
Experiar calamos, here quos mihi doctus Iolas
Donauit: dixitq; Truces haec fistula tauros
Concliat, nostroq; sonat dulcissima Fauno.
Tityrus hanc habuit, cecinit qui primus in istis
Montibus hyblea modulabile carmen auena.
ME. Magna petis Corydon, si Tityrus esse laboras.
Ille fuit uates sacer, et qui posset auena
Personuisse chelim. blande cui saepe canenti
Allusere feræ: cui substitut aduena querens:
Quem modo cantantem rutilo spargebat acantho
Nais, et implicatos comebat pectine crines
CO. Est (fateor) Melibœus deus: sed si mihi Phœbus
Forsitan abnuerit: tu tantum commodus audi.

S amus enim quia te non aspernetur Apollo.

I n cape. nam faueo. sed prospice ne tibi forte

T innula tam fragili respiret fistula buxo.

M.E. Quæ resonare solet si quando laudat **Alexis**

H oc potius calamos magis hoc sectare canales

P er me qui dignas cœnerunt consule sylvas.

I n cape: nec dubita. venit enē frater **Amyntas**.

C antibus iste tuus alterno suavitate ore.

D icite: nec mora sit: uicibusq; reducite carmen:

T uq; prior Corydon, tu proximus ibis **Amyntas**.

C.O. Ab Ioue principium, si quis canit æthera, sumat,

S iquis Atlantaci molitur pondus olympi.

A t qui nunc nostras præsentí numine terras,

P erpetuamq; regit innenli robore pacem,

L ætus et augusto felix arrideat ore.

A.M. Te quoq; facundo comitatus Apolline Cæsar

R espiciat, montes neu dedignetur adire,

Q uos et Phœbus amat, quos Iuppiter ipse tuetur:

I n quibus augi stos uisuris sæpe triumphos

L aurus fructificat, uicinæq; nesciatur arbos.

et ciuita

gau

cuj

C.O. Ipse polos etiam quo temperat igne geluq;

I uppiter ipse parens quo tu iam proximus ipse

C æsar abis: posito paulisper flumine sæpe

C ressia rura petit: uiridiq; recliuus in antro,

C armata dictis audit coretica syluis.

res finia

ruristica

A.M. Aspicias, ut uirides auditio Cæsare syluae

C onticeant? memnu quanuis urgente procella

S ic nemus immotis subito requiesce rams.

E t dixi: Deus hinc certe Deus expulit euros:

N ec mora, pharsaliae somerunt sibila cannae.

cratalus q; lapio

BVCOLICON

CO. Aspicis, ut teneros subitus uigor excitat agnos?

V t q; super fuso magis ubera lacte grauentur?

E t nuper tonsis exudent uellera foetis?

H oc ego iam (memini) semel hac in ualle notauit.

E t uenisse Palestim, pecoris dixisse magistros.

AM. Scilicet omnis eum tellus, gens omnis adorat:

D iligitur q; deis, quem sic tacitura uerentur

A rbuta, cuius iners auditio nomine tellus

I ncaluit, florem q; dedit: cui sylua uocato

D ensat odore comas: stupefacta regerminat arbos.

CO. Illius ut primum senserunt numina terræ:

C oepit egr; uberior, succis fallentibus olim,

L uxuriare seges, tandem q; legumina plenis

V ix resonant siliquis: nec præfocata malignum

M effis habet lolium, nec ineribus albet auenis.

AM. Iam neq; damnatos metuit iactare ligones

F ossor, egr; inuenito, si fors dedit, uititur auro.

N ec timet, ut nuper, dum iugera uerset arator,

N e sonet offenso contraria uomere massa:

I am q; palam presso magis ac magis instat aratro.

I lle dat, ut primas cereri dare cultor aristas

P ossit, egr; intacto bromium perfundere uino:

V t nudus ruptas saliat calcator in uinas:

V t quoq; turba bono plaudat saginata magistro, satista

Q ui facit egregios ad peruvia compita ludos.

I lle meis pacem dat montibus. ecce per illum

S eu cantare iunat, seu ter pede laeta ferire

C armna: nonnullas licet egr; cantare choreas.

E t cantus uiridante licet mihi condere libro.

T urbida nec calamos exurdant classica nostros.

CO. N umine Cæsareo securior ipse lyæo.

CO. Pan recolit sylvas: & amena Faunus in umbra
Securus recubat: placidoq; in fonte lauatur
Natis: & humanum non calcatura cruentem
Per iuga siccata uelox pede currit Oreas.

AM. Dij, precor, huc innenem, quæ nos (nisi fallor) ab ipso
Aethere misisti, post longa reducite uitæ
Tempora, uel potius mortale resolute pensum:
Et date perpetuo cœlestia fila metallo.
Sit deus, & nolit pensare palatia cœlo.

CO. Tu quoq; mutata seu Iuppiter ipse figura
Cæsar ades, seu quis superum sub imagine falsa
Mortaliq; lates: & enim hunc deprecor orbem,
Hos precor æternos populos rege: sit tibi cœli
Vilis amor: coptamq; pater ne desere terram.

ME. Rustica credebam nemorales carmina uobis
Concessisse deos, & obesis auribus apta.
Verum quæ imparibus modo concinuisti auenis,
Tamen liquidum tam dulce canunt, ut non ego malim,
Quod peligna solent examina, lambere neclar.

CO. Omnes qui in tenero decurrunt carmina uersu.
Tum Melibœe sonent: si quando in montibus istis
Dicar habere larem: si quando nostra uidere
Pascua contigerit. uellit nam saepius aurem
Inuidia paupertas, et dixit uilia rura.
Aut tu, si qua modo non aspernanda putabis,
Fer Melibœe deo mea carmina. nam tibi fas est
Sacra palatini penetralia uisere Phœbi.
Tum mihi talis eris, qualis qui dulce sonantem
Tityron e' sylvis dominam deduxit in urbem,

B V C O L I C O ' N

O stenditq; deos. & spredo dixit ouili
T ityre rura prius. Sed post cantabimus arma:
R espiciat nostros utinam fortuna labores.
A M. Pulchrior & meritæ faueat deus ipse iuuentæ.
N os tamen interea tenerum mactabimus hædum,
E t pariter subite peragamus fercula cœnæ.
M E. Nunc ad flumen oues deducite. iam fremit æstas:
I am sol contractas pedibus magis admouet umbras:

A E C L O G A V.

MYCON PATER, ET CANTHVS FILIVS. DIDASCALICA.

f Orte Mycon senior, Cæthusq; Myconis alumnus
Torrentem patula uitabant arbore solem.
T um iuueni senior præcepta datus alumno,
T alia uerba refert tremulis titubantia labris.
W Y. Quas errare uides inter dumetas capellas,
C anaq; lasciuo concidere grama morsu
C anthe puer, quos ecce greges à monte remotos
C ernis in aprico decerpere grama campo:
H os tibi do senior iuueni pater: ipse tuendos
A cipe: iam certe potes infudare labori:
I am pro me gnauam potes exercere iuuentam.
A spicas ut nobis iam pridem mille querelas
A fferat, & baculum premat inclinata senectus?
S ed qua lege regas & amantes lustra capellas,
E t melius pratis errantes mollibus agnas,
P ercipe. vere nouo, cum iam tinnire uolucres
I ncaipient, nidosq; reuersa lutabit hirundo:

Protinus hiberno pecus omne mouebis ouili.
 Tunc etenim toto uernanti gramine sylua
 ullat, ex aestuas reparabilis inchoat umbras.
 Tum florent syluae: uiridisq; renascitur annus.
 Tum uenus, ex calidi scintillat feruor amoris:
 Asciumq; pecus salientes accipit hircos.
 Sed non ante greges in pascua mittito clausos,
Quam fuerit placata Pales. Tu cespite uiuo
 one focum: geniumq; loci Faunumq; Laremq;
 also farre uoca. tepidos tunc hostia cultros
 imbuat: atq; etiam, dum uiuit, ouilia lustra.
 Nec mora: tunc campos ouibus, dumeta capellis
 orto sole dabis, simul hunc accedere montem
 aperit et primæ spatium tepefecerit horæ:
 At si forte uaces dum matutina relaxat
 rigora sol, tumidis spument tibi mulctra papillis.
 Implebis quod messe fluat. Rursumq; premetur
 mane quod occiduae mulitura redegerit horæ
 paræ tamen foetis: neu sint compendia tanti,
 destruat ut nubes uenalis caseus agnos.
 Nam tibi præcipuo foetura colatur amore.
 Te quoq; non pudeat, cum serus ouilia uises,
 i qua iacebit ouis partu resoluta recenti,
 Hanc humeris portare tuis, natoq; parenti
 erre sinu tremulos ex nondum stare paratos.
 Nec tu longinquas procul à præsepibus herbas,
 Nec nimis admotæ sectabere pabula syluae,
 Tum peragit uernum Iouis inconstans tempus.
 (Veris enim dubitanda fides) modo fronte ferena
 blandius arrisit: modo cum caligne nimbos

BVCOLICON

I ntulit, & miseris torrentibus abstulit agnas.
A t cum longa dies sitientes afferet aestus,
Nec fuerit uarian te deo mutabile cœlum:
I àm syluis cōmitte greges: iam longus herbas
Q uære: sed ante diem pecus exeat humida dulces
E fficit aura cibos, quotiens fugientibus euris
F rigida nocturno tanguntur pascua rore,
E t matutinæ lucent in gramine guttæ.
V t simul argutæ nemus increpuere cicadæ:
A d fontem cōpelle greges: nec protinus herbas,
V el campos permitte sequi. sine, protegat illos
I nterea ueteres quæ porrigit esculus umbras.
V erum ubi declivi iam nona tepescere sole
I ncipiet, seræq; uidebitur hora merendæ:
R ursus pasce greges, & opacos desere lucos.
N ec prius aestiuo pecus includatur ouili,
Q uam leuibus nidis somnos captare uolucris
C ogitet, & tremuli tremebunda coagula lactis. Dicitur golli monumala
S uicida iam tereti constringere uellera iuncto
C um iam tempus erit, maternas demere lanas,
M irorūq; iubas & olentes cädere barbas,
A nte tamen secerne pecus: gregibusq; notatis,
C onsimiles include comas: ne longa minutis,
Mollia ne duris coeant, ne candida fuscis.
S ed tibi cum uacuas posito uelamine costas
D enudabit ouis, circunspice: ne sit acuta
F orifice læsa cutis: tacitum ne pustula virus
T exerit occulto sub uulnere. quæ nisi ferro
R umpitur, in miserum fragili rubigine corpus
C orrodet sanies, & putrida contrahet ossa.

Pronidus

- Prouidus (hoc moneo) uiuentia sulfura tecum,
 Et scyllæ caput, atq; intacta bitumina portat,
 Vaceribus latus opem, nec brutia desit
 Dura tibi liquido picis ungere terga memento.
 Si sint rasa, limas uiui quoq; pondera melle
 Argenti coquito, lentumq; bitumen aheno,
 Impressurus oui tua nomina, nam tibi lites
 Afferet ingentes lectus possessor in aruo. Aupbit / armis
 Tunc etiam, dum sicut ager, dum feruida tellus,
 Dum rimosa palus & multo torrida limo
 Estuat, & fragiles nimus sol puluerat herbas:
 Lurida conueniet succendere galbana septis,
 Et tua ceruino lustrare mapalia fumo.
 Obfuit iste malis odor anguis ipse uidebis
 Serpentum cecidisse minas, non stringere dentes
 Vlla potest uncos: sed inani debiliis ore
 Arcet, & obtuso iacet exarmata ueneno.
 Tunc age uincæ circunspice tempora brumæ
 Qua ratione geras, aperit cum uinea sepes,
 Et portat lectas securus uinitor unas:
 Incipit falce nemus, uiuasq; recidere frondes.
 Tunc opus est teneras summam stringere uirgas.
 Tum debes fermare comas, dum permanet humor,
 Dum uiret & tremulas non excutit africus umbras.
 At ubi conueniet tepidis faenilibus olim
 Romere, cum pecudes extremus clauerit annus:
 Sic tibi nitendum est, labor hoc in tempore noster
 Nauaq; sedulitas uenit & pastoria uirtus.
 Nec pigeat ramos siccis miscere recentes,
 Et suacos adhibere nouos. Neu torrida nimbis

Calph.

F

BVCOLICON

I nflet hyems, nimōq; gelu, niuibusq; coactis:
I ncruare uelis nemus, & constringere frondes.
T utamen aut leues hederas, aut molle salictum
V alle premes gelida. sitis est pensanda tuorum
C anibe gregum uiridante cibo. nihil aridus illis
I ngenti positus quamvis strue prosit aceruus:
V irgea si defint liquido turgentia suacot
E t quibus est aliquid plenae uitale medullæ.
P ræcipue gelidum stipulis & fronde caduca
S terne solum, ne forte rigor penetrabile corpus
V rat, & interno uastet pecuaria morbo.
P lura quidem monuisse uelim. nam plura supersunt.
S ed iam sero dies cadit: & iam sole fugato,
F rigidus æstuas impellit noctifer horas.

ECLOGA VI.

ASTILVS LYCIDAS ET MNASYLLVS.

AS. s erus ades Lycka. mō Nyctilus et puer Alcon
Certauere sub his alterno carmine ramis
I udice me: sed non sine pignore. Nyctilus hædos
I uncta matre dedit: catulum dedit ille: Leænae
I urauitq; genus. sed sustulit omnia uictor.
LY. Nyctilon ut cantu rudis exuperauerit Alcon,
A stile credibile est ut uincat A cantida cornix.
V ocalem superet si dirus Aëdona bubo.
AS. Te patiar Crotale, qua nunc ego maceror una,
S i magis aut docili calamorum Nyctilus arte,
A ut cantu magis est, q; uultu, proximus illi.
LY. Iam nunc decipior te iudice pallidus alter
V enit, & hirsuta spinosior histrice barba.
C andidus alter erat, leni&q; decentior ouo,

Et ridens oculis, crinemq; simillimus auro:

Qui dici posset, si non cantaret, Apollo.

AS. O Lycida, si quis tibi carminis usus adesset,
Tu quoq; laudatum posses Alcona probare.

LY. Vis igitur, quoniam nec nobis improbe par es,

Ipse tuos index calamos committere nostris?

Vis conferre manum, ueniat licet arbiter Alcon?

Vincere tu quenq; uel te certamine quisq;

Dignetur? qui uix stillantes arida uoces

Rumpis, et expellis male singultantia uerba?

Ly. Fingas plura licet, nec enim potes improbe uerba

Exprobrare mihi, sicut tibi multa Lyctas.

Sed quid opus uana consumere tempora lite?

Ecce uenit Mnasyllus, erit (nisi forte recuses)

Arbiter. In ista nunc non credulus improbe uerbis.

AS. Malueram, fateor, uel prædam nactus abire,

Quam tibi certanti partem committere uocis.

Nec tamen hoc impune feres. En aspicis illum,

Candida qui mediis cubat inter lilia ceruum.

Quāuis hunc Petale mea diligat, accipe uictor.

Scit frenos, scit ferre iugum, sequiturq; uocantem

Credulus: et mensæ non improba porrigit ora.

Aspicis ut fruticet late caput? utq; sub ipsis

Cornibus, et tereti lucent redimicula collo?

Aspicis, ut nuceo frons irretita capistro

Luet? et a dorso quæ totam circuit aluum

Alternat uitreas lateralis cingula bullas?

Cornua subtile ramosaq; tempora melle

Implicuere rosea. rutiloq; monilia torque

Exrema ceruice notant: ubi pendulus apri

B V C O L I C O N

Dens sedet, & nixa distinguit pectora luna.

Hunc ego, qualem cunq; uides, in ualle pacis cor

Pendere: dum sciat hic se non sine pignore uincā.

LY. Terreri Mnasylle suo me munere credit.

Aspice, q̄ timeam. genus est (ut scitis) equarum

Non iugale mihi: quarum de sanguine ponam

Velocem Petason, qui grama matre relicta

Nunc primum teneris libauit dentibus. Ili

Pes leuis, adductum latus, excelsissima ceruix:

Terga sedent: mucat acre caput: sine pondere ceruix:

Est tornata breui substringitur ungula cornu,

Vngula qua uiridi sic exultauit in aruo,

Tangeret ut fragiles, sed non curuaret aristas.

Hunc dare, si uincar, sylvestria numina iuro.

MN. Et uacat: & uestros cantus audire innabit.

Iudice me sane contendite, si libet. Iste

Protinus eae torum fecere sub ilice musæ.

Sed ne uicini nobis sonus obstrepat amnis,

Grama linquamus, ripamq; uolubilis undæ.

Nanq; sub exeso raucum mihi pumice lymphæ

Respondent: & obest arguti glarea ruui.

AS. Si placet, antra magis uicinaq; saxa petamus,

Saxa, quibus uiridis stillanti uellere muscus

Dependet, scopulisq; canum sinuantibus arcum

Immet exesa ueluti testudine concha.

MN. Venimus, & tacito sonitum tutabimur antro.

Seu residere libet, dabit ecce sedilia tophus.

Onore seu cubitum, melior uiret herba lapillis.

Nunc mihi seposita reddantur carmina lite.

Nam uicibus teneros malim cantetis amores,

- A stile tu Petalen, Lycida tu Phyllida lauda.
LY. Tu modo(nos ipsi iam nunc Mnasylle precamur)
 A uribus excipias, quibus hunc & A cantida nuper
 D iceris in sylua index audisse Thalea.
AS. Non equidem possum, cum prouocet iste, tacere.
 R empor. n. merito. nihil hic nisi iurgia querit.
Audiat, aut dicat, quoniam cupit. hoc mihi certe
 D ulce satis fuerit, Lycadam expectare trementem;
 D um te stante palam sua carmina pallidus audit.
LY. Me puto uicinus Stymicon, me proximus Aegon
 H os inter frutices tacite risere uolentem
 O scula cum tenero simulare uirilia Mopso.
AS. Fortior o' utinam nondum Mnasillus adesset.
 E fficerem, ne te quisq; tibi turpior esset.
MN. Q uid furitis? quæ uos insania tendere iussit,
 S icibus certare placet? sed non ego uobis
 A rbitr. hoc alius possit discernere index.
 E tuenit ecce Micon. uenit & uicinus Iolas.
 L itibus hi uestris poterunt imponere finem.

AECLLOGA VII.

INTERLOCVTORES
LYCOTAS ET CORYDON.

- L**Y. I entus ab urbe uenis Corydon. uigesima certe
 Nox fuit, ut nostræ cupiunt te cernere syluae,
 E t tua mœrentes expectant iubila tauri.
CO: O' piger, o' duro iam durior axe Lyco,

B V C O L I C O N

Qui ueteres fagos, noua q̄ spectacula, manis
Cernere, quæ patula iuuenis deus edit harena.
Mirabar, quæ causa foret tibi tanta morandi:

LY. Cur tua cessaret taciturnis fistula syluis:
Est solus Stymicon caneret pallente corymbo.
Quem sine te maestu tenero donauimus hædo.
Nam dum lensus abes, lustrauit ouilia Thyrſis,
Iuſſit & arguta iuuenes certare cicuta.

CO. Scilicet inuictus Stymicon & præmia diues
A uferat; accepto non solum gaudeat hædo;
V erum tota ferat quæ lustrat ouilia Thyrſis:
Non tamen æquabit mea gaudia:nec mihi si quis
O mnia lucanæ donet pecunaria sylue,
G rata magis fuerint, q̄ quæ spectamus in urbe.

LY. Dic age, dic Corydon:nec nostras inuidus aures
D espice. Non aliter certe mihi dulce loquere,
Quām certare solent, quotiens ad sacra uocantur,
A ut fœcunda Pales, aut pastoralis Apollo.

CO. vidimus in cœlum trabibus spectacula textis
S urgere tarpeium prope despectantia culmen:
Immensosq; gradus:& diuos lene iacentes.
V enim ad sedes, ubi nulla sordida ueste
I nter foemineas spectabat turba cathedras.
Nam quæcunq; patent sub aperto libera cœlo,
A ut eques aut riuei loca densauere Tribuni.
Qualiter hæc patulum contendit uallis in orbem:
Est sinuata latus resupinis undiq; syluis:
Inter continuas curvatur concava montes:
S ic tibi planitiem curue sinus ambit harenæ,

Liuæ.

25

or.

ib;

E t geminis medium se mollibus alligat ouum.
 Q uid tibi nunc referam, que uix sufficiimus ipsi
 P er partes spectare suas? sic undiq; fulgor
 P ercussit. stabam defixus, et ore patenti:
 C unctaq; mirabar. nec dum bona singula noram.
 T um mihi, Nunc, senior lateri qui forte sinistro
 I unsitus erat, quid te stupefactum rustice, dixit,
 A d tantas miraris opes? qui nescius auri
 S ordida tecta casas et sola mapalia nosti.
 E n ego tam tremulus, tam uertice canus, et ista
 F actus in urbe senex, stupeo tamen. omnia certe
 V ilia sunt nobis quæ cinq; prioribus annis
 V idimus: et sordet quicquid spectauimus olim.
 B alteus en gemmis, en illita porticus auro
 C ertatim radiant. nec non, ubi finis harenæ
 P roxima marmoreo peragit spectacula muro,
 S ternitur adiunctis ebur admirabile truncis,
 E t coit in rutulum, tereti qua lubricus axem
 I mpositos subita uertigine falleret unguis
 E xcenteretq; feras. auro quoq; torta resurgent
 R etia: quæ totis in harenam dentibus extant,
 D entibus æquatis: et erat (mihi crede Lycotæ,
 S i qua fides) nostro dens longior omnis aratro.
 O rdine quid referam? uidi genus omne ferarum
 H ic, nunc eos lepores, et non sine cornibus apros.
 M anticoram syluis etiam quibus editur Alcem
 V idimus, et tauros quibus aut ceruice leuata
 D eformis scapulis torus eminet: aut quibus hirtæ
 I actantur per colla iubæ; quibus aspera mento

fieri

sene-

ruthyp; am
muthul; aurorulain a bruci
in uero, raus in Ha
apif cunctalib; dentu
specta grumi a
trotto che intui
cornua & hinc

BVCOLICON

B arba iacet, tremulisq; rigent palearia setis.
N ec solum nobis sylvestria cernere monstra
C ontigit. & quoreos ego cum certantibus ursis
S pectaui uitulos, & equorum nomine dignum
S ed deforme pecus, q; in illo nascitur amni,
Q ui sata riparum uenientibus irrigat undis.

S. Martanus
A h trepidi quotiens nos descendantis harenæ
V idimus in partes: rupta'q; uoragine terræ
E mersisse feras: & eisdem saepe latebris
A urea cum croceo creuerunt arbuta libro.
LY. O felix Corydon, quem non tremebunda senectus
I mpedit. o felix, quod in haec tibi secula primos
I ndulgente deo dimittere contigit annos.
N unc tibi si proprius uenerandum cernere numen
S ors dedit, & referens multumq; habitumq; notasti:
D ic age dic Corydon quæ sit modo forma deorum.
CO. O utinam nobis non rustica uestis inesset:
V idissem proprius mea numina. sed mihi sordes,
P ullaque paupertas, & adunco fibula morsu
O bfueram. ut cunq; tamen conspeximus ipsum
L ongius. At nisi me decepit uisus: in uno
E t Martis uultus, et Apollinis esse putauit.

**ADRIANI CARDINALIS S.CHRYSO
GONI AD ASCANIVM CARDI-
NALEM S. V ITI. VICECAN
CELLARIVM VENATIO.**

I a surgite: nunquid excitauit
e Dudum rauisono Diana cornu?
A ctutum properate, iam parata est,
Et secum Ascanus suis paratur.
V enatoribus hac die est eundum,
Qua Salaria prospicit lacunas
Claras sulfure Tyburis superbi.
His dictis innenum ruunt manipli
De conclauibus omnibus frequentes.
Hic uenabula, cuspides ahenas,
Aeratas, ualidaq; fert bipennes:
Ille hastilia, ferreas secures,
Cruda spicula Martis uniuersi.
Deducunt aliq; canum phalanges.
Latrantes abeunt simul Molossi
Mox indaginis unicæ sagaces.
Tollunt retia rara Muli ones.
Procedit Dea prosequente magna
Caterua, chlamydem recincta pictam
Ventilantibus aureis capillis:
Suras purpurei tegunt cothurni:
Aurata ex humero sonat pharetra.
Iungit Ascanus suas cohortes
Solertissimus unus inter omnes.
Sublimes libycis equis uehuntur.

A D R I A N I V E N A T I O .

Aurora interea thorum relinquens
Quadriges roseis diem uehebat.
Ventum est ad iuga, deuiosq; saltus,
Consallis quibus obsidetur ingens.
Præter labitur hanc, secatq; riuis
Rauco murmure, leuibus salebris,
Limno sordidus, hinc et inde ripas
Multa tectus harundine et palustri
In unco, nec procul albicat salictum
Dextra, qua uidet Herculis popellum.
Ciliui sylua latus tenet sinistri.
Floreto perpetuo, uiretq; iuxta
Vasta planicies feracis agri.
Ut signum Ascanius dedit, repente
Sortiti iuuenes uices laborum,
Sernuat quisq; sui locum negoti.
Hi uallant aditus, nemusq; angunt,
Hi per inuia lustra missitantes
Vestigare feras docent catellos.
Extendunt aliq; plagas dolosas.
Disponunt aliq; feros molossos.
Hic sub ilice, et ille sub uetus
Quercu sternitur. hunc tegit supinum
Grauiu iuniperi uirentis umbra,
Densa sub platano et comis opaca,
Quæde colle leui tumore surgit.
Diu et Ascanius simul recumbunt.
Omnes solliciti uidere, quænam
Ex tanto ueniat labore præda.
Ecce protinus horridus, feroxq;

A per spumeus ore, dente frendens,
 V oluens trux oculos, modo huc, modo illuc,
 D orso horrentibus, hispidisq; fetis,
 C allosa cute ante duriore,
 E xcitus canibus per antra fertur
 P ræceps, uulnificas utrinq; rostris,
 S tipatus grege mordicus petentum
 A ures e&r latus omne lancingantum.
 A currit Dea, nec globus sinebat
 Quicquam præter Apri uidere rictum.
 D eprompsit pharetra illico sagittam,
 L unauitq; genu potenter arcum,
 E ti acut v olat illa qua uideri
 R ictus uix poterat, secansq; hiatus
 P er precordia labitur. Q uis unquam
 V ati crederet? ultimos recessus
 C audæ transabyt, solumq; fixit.
 P rocumbit quadrupes hum uolutus,
 T endens ilia, calcibusq; frustra
 A lternis uachas lacessit auras.
 F lumen sanguinis undat ex barathro
 V asti gutturi, hispidaq; cauda.
 D um spectant stupidi, feræq; magnos
 A rtus, e&r grandia e&r aspera extimescant
 O ffa, e&r ingluuem capacis alui:
 V mbrosi nemoris fugatus antro
 C eruus, cassibus expeditus ingens
 C elsis cornibus arduus ruebat
 S eptus puluera canum corona
 S altu transfilit unico paludem,

ADRIANI VENATIO.

R ipaq; ulteriore adhuc ueretur
V ertens arboream subinde frontem,
D um certant properi canes nature,
S ummis naribus & reflant hiantes,
V olans Ascanius leui ueroedo
P recatus Triuiae perenne numen,
I nuadit iaculo, diuq; librans
I eat eminus. hæsit impeditum
F errum cornibus, ac solo reflexa
N equicquam ante oculos pependit hasta.
F remens Ascanius rapit, rotatq;
E nsem fulmineum, absciditq; ab armis
C um ceruice caput. micat per herbam
H ic corpus, caput hic, rubet cruore
I nterfusa palus. ruunt repente
V enantes querula procacitate,
S trataq; obstuvere mole cerui.
R idens Delia quid stupetis inquit?
N oster Ascanius minor a nescit.
Clamor interea tumultuantum
C ircum retia uertit ora turbae.
C aptam terribilem Histricem fremebat,
Q uæ rostrum, atq; pedes plagi ligatae
S pinis missilibus canes, uirosq;
A rebat procul, & fugabat omnes.
V enator sibi quisq; consulebat:
M ulti sub clypeo arborum latebant:
M ultos obice texerat crepido.
P ost carecta canes inane latrant:
D ensant spicula mutua, & uiassim

- Bellatum furit incruentus ardor.
 Nam spinae nequeunt ferire tectos,
 Et tecti nequeunt feram ferire.
 Tanta duricie cutis rigebat
 Rebris missilibus petita, nullis
 Inter puncta notis. Erat sicamber
 Orte in tam celebri sodalitate
 Audax prælia tanta qui cieret,
 Ibs cognomine, machinæ repertor
 Mirandæ, horrificæ, minacis, atræ,
 Qualem nec Steropes, nec ipse fertur
 Ater Lemnius inferis cauernis
 Informasse Ioui, nec ulla in orbe
 Per tot secula cogitauit ætas.
 Nam truncum teretem, æneum, canumq;
 Nitro, sulfure, puluere & saligni
 Carbonis replet usq; ad umbilicum.
 Includitq; pilam ex liquente plumbo,
 Superne, tenue oppido foramen
 Spirat. hinc iacit igneam fauillam.
 Hætrix continuo forata fumat.
 Non sic fulminis impetus trisulci,
 Nec falarica sic rotata fertur,
 Sed nec sic scythico sagitta neruo,
 Nec fundis Balearibus lapillus.
 Mox tanto intonuit fragore cælum,
 Et tanto ingemuit tremore tellus,
 Ut quicquid caueis latebat usquam
 Ferarum, omne genus, feri leones,
 Aruti lepores, lupi horaces,

ADRIANI VENATIO.

E t damæ timidi, uolatilesq;
C erui, & capreoli leues, fugacesq;;
A pri setigeri, doliq; uulpes
I nsignes, ruerent metu per agros
V asta ut planicie nihil uideres
V squam præterea. latent sub illis
A rbusa omnia, & omnis herba prorsus.
C anes interea modo has, modo illas
P assim cædere, nec locus cidenti est.
D enso in agmine stant, feruntq; morsus
I mmotæ superambulant molossi
S trage incredibili usq; sœuentes.
S æ uitum nimis est Diana clamat,
Q uo tandem ruitis? redite in orbem
P alantes. neq; enim expedit ferarum
O mne funditus interire nomen.
S at nostro Ascanio datum, nec ultra
M odestissimus omnium rogaret.
Cornu personat aureo reducens
T riumphalia castra, mox recensent
P lenum sanguinis agmen interemptum.
N ec tot nullia computare possunt.
I mplet esseda, conuehunt quadrigis,
P ars gestant humeris, solo ne raptant,
H i sub ponderibus gemunt iniquis,
F eruet mulio, corbulóq; feruet.
R us est non procel hinc penes sacellum
D esertæ cereris loco remoto.
H uc armenta, greges, canum labores,
E t uastas nemorum ferunt ruinas.

- Hanc cuncti properant tenere metam.
 Hac tandem reduces simul quiescunt.
 Uri subditus hortulus uirebat
 Qualis corycium senem bearet,
 Et qualem hesperides uelint sorores.
 hic inter uolas, thymum, ligustrum,
 Arcis, hyacinthino: q; flores
 Sons scatens uitreis aquis susurrat.
 unc pomaria tam beata angunt,
 Ver ut perpetuum colant, & usq;
 Argutis auribus canora uernent.
 Regis Alanoi fuisse credas.
 Patens area propter ima fontis
 Ibra tenditur. hanc tegunt corymbis
 Allentes hederæ. Rosas acanthi
 Lexo uimine testiles obumbrant.
 Lentæ Lilia subligant genistæ.
 sub his floribus apparata mensa est,
 Instratusq; thoros tapete picto,
 Et semiramia manu figuris
 Distincto uarijs. super tapetum
 Aabet mappula delicatioris
 Vili, barbaricis notata punctis.
 De mensis Abacus nitens acernis
 Andit uascula Mentoris uetus,
 Risorumq; toremata aulicorum.
 Aetate, & facie pares ministri,
 Nympharum Triuiæ chorum ænulantes
 Expectant thalamo beatiore
 Diuam, & Ascanium labore fessos,

A D R I A N I V E N A T I O .

P ars sacris adolet focis penates.

E t iam sol medium secabat axem

F lammas omnipotentibus coruscans.

T andem numine prodeunt secundo.

Felici omne, quicquid est ferarum,

M agno pontifici dicant Iulo.

Crines futilibus rosis coronant

V ngentis Megalensibus madentes.

C ustodit soleas puer relicta;

S ponda se mediam locat Diana

G emmis splendidulis decora uirgo,

P ost, multo Ascanius coruscus ostro,

F lexo poplite cernuus minister

D at summis digitis aquas odoras.

M ox mantilia Nympha subministrat.

Apponunt aliij nouas figuras

E xtractæ cereris. Dryas catillum

F ragrantem ambrosia gerit Diane.

P ost hanc syderei ferunt ephebi

L ances ordine. Phasiana prima est.

S tat Iunonis auis superba cauda.

P hoenicopterus eminente lingua,

E t crista Meleagrides rubenti;

E t pluma nuei patent olores.

H inc albi iecur anseris tumebat.

H inc capo Cybeli deæ dicatus.

P erdices strue maxima ferebant,

E t pulpæ melioris attagenes.

A t sturnos inopes, grues, palumbes,

C unctas cortis aves coas relinquunt.

Subiectane

S ubiectant alijs salariorum
 Q uicquid ars potuit nouare lauti.
 A t farcimna dant uetusiora,
 T urget lactea sumnis papilla,
 C ampano petasone gloriantur,
 V estino quoq; caseo intumescent.
 N on lucanica, non tomacula desunt
 F arcto uentre suis solo ex phalisco.
 N on deest oxygarum, offulæ, minutæ,
 L iba adorea, candidæq; pultes
 C onchis, glandia, spondili, botelli.
 N ec mustacea lixulæ sabinae,
 C erebella auium, salaxq; bulbus,
 N ec iecuscula iusculis odora,
 N ec desunt patinæ omnium nepotum.
 E xquiruntur ex omnibus popinis
 P ulmentaria uestra, quæ palatum
 I rritare saporibus potentur.
 V incunt fercula cogitationem,
 N ec stylus meus explicit, nec usquam
 M aiore in pretio fuit culina.
 N usquam prandia sumptuosiora.
 T riumphalia erant munera multo.
 N emo pontificum dapes reponat,
 A ut cœnis saliaribus laboret.
     P onunt mox alijs maris rapinas,
 M ullos Adriaci salis colonos,
 M urenas siculii aquis nectantes.
 L atum amplissima fert patella rhombum,
 B aiana ostrea, murices, luposq;

Adriani Ve.

Q

ADRIANI VENATIO.

A uratas, A cipenseris, Scarosq;
S tructoris manus eruditæ raptim
C ultello dirimit, scatq; paruo.
Dum cœnant, catharis comatulorum
E t cantu uario, nouoq; plausu
V alles undiq; concavæ resultant.
Et iam prima epulas quies tenebat,
C um cellarius eligit ministros,
B acchi munera lœta qui propinent.
H æc est amphora nectaris beati
Q ua Latonia sola proluatur.
T rullam hanc Ascanio dedere Galli
S pumantem Bromo Parisiorum.
M isce his tu cyathis Dryas falernum,
T u cape has pateras puer caleni.
I nger tu hos calices opimani,
V os fetina date his scyphis uetusfa,
A t uos cecuba fundite hoc triente.
N omentum dedit hanc heri lagenam,
A t surrentum hodie cadum hunc picatum.
C upa hac conditur adrianus humor.
P riuernatia congio hoc sagunti
C hium hoc urceolo sapit rotundo
B io hec sariola optimo redundat.
P lena hæc aurea defruito metreta est.
M ulsum hæc cirnea dulcissis recondit.
T um bellaria largiora ponunt
M ensæ delicias deum secundæ.
E lectissima poma porriguntur.
I nter quæ melimela principatum

Vino

M alorum facile omnium obtinebant.

P oft petita parua Manliana,

T um spadonia, græcula, appiana

L anata, orbiculata septiana.

D ant pannucia serica & gemella.

A d hæc crustumq; piris abundare.

S uciplena tument falerna cista,

E t longo pede Dolobelliana.

P ompeiana placent fauore Magni,

E t testacea de colore testæ.

D ant uoconia laurea & uolema

A mpullacea prominente collo,

N ardina & decumana grandiora.

H æcum nomina repperit uetus,

N unc seclum insipiens nouis ineptis.

A dduntur Cariotides mariscis,

E t cydonia coctanis recincta,

E t tuber libycas madens pruinus,

N ux amygdala, pinea, atq; iuglans.

L axant castaneæ suos echinos.

P icenas quoq; porrigunt olivas.

O llares etiam dabantur unæ.

P onunt frigore gratiora rapa.

P lura his & meliora, quæ silentur,

R edundantibus ingerit canistris

M iris mundijs secunda mensa.

Exempta procul esuritione,

E t mensis procul omnibus remotis,

S ic est post epulum locuta virgo.

Ascani Ducas optimi propago,

ADRIANI VENATIO.

I *ngens purpurei decus senatus,*
V *ides ut iaceant in orbe cuncta,*
Q *uæ mortalibus esse iam solebant*
V *itæ præsidium laboriosæ,*
E *t quibus tenebris operæ uirtus*
P *assim calcibus improbis teratur;*
Q *uid primum querar, ordinar' ue primum?*
C *um supersticio deos putaret,*
I *d quod quenq; suis mouebat ardor,*
M *undus artibus optimis scatebat.*
P *ostquam de solymis deus perustis*
V *eræ relligionis imperator*
N *ostra numina nana dissipauit,*
E *t totum pedibus subegit orbem,*
A *pportans pereuntibus salutem,*
I *us, fas, ueridicas tulitq; leges,*
E *t mores docuit bonos, suoq;*
C *ulpas sanguine omnium expiauit,*
C *lausum ut ad superos iter pateret,*
F *it mutatio numinum repente.*
C *ertatum properant, uolantq; cuncti,*
E *t cultus audi nouos adorant.*
F *assi unum coluere. sed quod ille*
F *erre omnes uoluit, tulere pauci.*
N *ec omnes capiunt, quod omnibus dat.*
V *t peruersa hominum, malignaq; est mens,*
V *ersa in segnitiem fides, & omnis*
I *n quæstum pietas. Simul secuta*
M *iris illecebris placens uoluptas.*
N *unquam delitiae supinores,*

N unquam auaritiae altior charybdis.
 Q uando ita ambitio negotiata est?
 Q uando nequius, inquinatus' ue
 P ecatum? Patet ilias malorum
 G randis, fons scelerum scaturientum
 V el gentes penitissimas renuit,
 Q uæ uestro sine numine insolescunt,
 B accantur q; magis monente nullo.'

T u uero genus inclytum senator
 F lamen ætheriae dialis aulæ,
 Q uo respub'ica tota gloriatur,
 C uius cardine sustinetur orbis,
 N e mentis propriæ inquilinus erret,
 A b omni popularitate debes
 D iuinis animu auocare motus:
 N ec plebecula quid misella latret,
 S ed quam sit fragilis, caduca, fluxa,
 E t quam lubrica uita, cogitare,
 C ausas discere & aestimare rerum:
 Q uid nam gigneris, unde, quo feraris.
 S pem longam reseces. uides in orbe
 N ihil perpetuo tenore uerti.
 S i fortuna facit pecuniosum,
 N il remordeat esse liberalem.
 S cis quantum deceat potentiores,
 V et cum domus hospitalitate
 I annis bipalentibus fatiscat.
 L aus non ultima, displicere nulli:
 P ræstare ingenuum, facillimumq;
 V erbis parcere contumeliosis:

ADRIANI VENATIO.

S eruorum meminisse qui fideles
A dueris fuerint, malisq; rebus.
N ouit Ascanus quid ipsa dicam.
N ec casus memorabimus peractos.
Q uis fratrem sine questibus reuellat?
D ucem Insubria quem tremebat audax?
Q uis siccis poterit nepotem ocellis
R egem parthenopeium referre?
E rumnas tibi quis peculiares
M onendo renouet? Satis, superq;
D eplorauimus ista, dum ruebant.
E t nunc sis quibus erutus ruinis,
E t qui sis modo redditus, memento.
N ectam perdita, quam reperta cures.
P erfer, qualiacunq; non pigebit
T ot pericula ferre, tot tulisse.
P ossim pluribus admonere, et ultra
Q uæ pœnæ maneant malos docere,
E t quæ præmia debeat illis,
Q ui non corporeo obliiti sepulchro
P erstringunt animi igneum uigorem,
N ec terræ infodiunt datum talentum:
N i tibi ista domi elegantiora
N ascerentur, et unicus deorum
V estris uatibus omnia explicasset.
Ad hæc Ascanus refert. Diana
S yluarum et nemorum patrona uirgo,
S eu Proserpina noctibus relucens,
S eu Luana, Hecate, uel alma Iuno,
D iclynya, aut Trinia expetiis vocari,

T e quæcunq; meum leuas laborem
 S emper pectore conditam tenebo.
 V esper interea exiens olympo
 N octurnis comitantibus tenebris
 M ergensq; Oceano caput ruebat.
 I amq; in fauibus atrij ministri
 P æana ad litui sonum canentes
 E xpectant in equis heros ituros.
 L ucum Delia fertur in propinquum.
 D ensæ Oreades hinc & hinc sequuntur.
 S tipant Ascanium sue cohortes,
 A rdentes animis redire in urbem.

F I N I S.

A B C D E F G.   Omnes sunt quatuor niones
 præter G, qui est duernio.

Venetij, in ædibus hæredum Aldi Manutij, ex
 Andreæ saceri, M. D. XXXIIII,
 Mense Februario.

